ОСНОВНО УЧИЛИЩЕ „ВАСИЛ АПРИЛОВ”
с. ГОЛЕШ, общ. КАЙНАРДЖА, обл. СИЛИСТРА
ул. „Първа” № 28; тел.: 08623 2232; e-mail: info-1900401@edu.mon.bg

СТРАТЕГИЯ

за развитие на училището

с **ПЛАН** за действие и финансиране

за периода 2023/2024 учебна година - 2027/2028 учебна година

Стратегията е одобрена от Обществения съвет с Протокол № 1/13.09.2023 г., приета е на основание чл. 263, ал. 1, т. 1 от Закона за предучилищното и училищното образование с Решение № 1, взето с Протокол № 9/14.09.2023 г. от заседание на Педагогическия съвет, актуализирана с Протокол № 8/10.09.2026 г. от заседание на Педагогическия съвет и е утвърдена със Заповед № 647/10.09.2026 г. на директора.

СЪДЪРЖАНИЕ

Увод

1. Анализ на вътрешните фактори и външните фактори и актуалното състояние на училището
2. Визия за развитието на училището
3. Водещи принципи/ценности за развитие на училището
4. Стратегически цели и специфични за институцията цели
5. Приоритетни области
   5.1. Качество на образованието и мерки за неговото повишаване
   5.2. Патриотично възпитание, формиране на национално самосъзнание и общочовешки ценности на децата и учениците
   5.3. осигуряване на условия за физическа активност и участие в спортни дейности;
   5.4. Гражданско, здравно, екологично и интеркултурно образование
   5.5. Механизъм за съвместна работа с институциите по обхващане и включване в системата на предучилищното и училищното образование на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст
   5.6. Предоставяне на равни възможности за обучение и/или възпитание
   5.7. Приобщаване на деца и ученици
   5.8. Противодействие на тормоза и насилието
   5.9. Превенция на риск от ранно отпадане от системата на предучилищното и училищното образование
6. Задачи за постигане на целите
7. План за действие и финансиране за учебните 2023/2024 година – 2027/2028 година
8. Програмна система за предучилищно образование за учебните 2023/2024 година – 2027/2028 година

УВОД

Стратегията за развитието на Основно училище „Васил Априлов“, с. Голеш, общ. Кайнарджа, обл. Силистра определя развитието на училище за периода 2023 – 2028 година и дефинира визия, извежда ключови области на въздействие, водещи ценности за училището, дефинира постижими стратегически и специфични цели и адекватни дейности за тяхното реализиране.

Стратегията е насочена към осигуряване на по-голяма стабилност и предсказуемост за развитието на училището на базата на задълбочен анализ на текущото състояние на институцията и определяне на външните и вътрешните фактори, оказващи ѝ влияние.

Основна цел на предложените интервенции е осигуряване на качествено и приобщаващо образование за всички ученици, възможност за усъвършенстване и развитие на педагогическите специалисти и изграждане на съвременна и адаптирана към образователните потребности среда. Стратегията цели и определяне на ключовите партньори, както и по-ефективното планиране на задачите и ресурсите през следващите 5 години.

Стратегията за развитие на Основно училище „Васил Априлов“, с. Голеш за периода 2023 – 2028 г. отразява промените в образователната политика на Република България, но се стреми и към запазване на традиционните ценности и качество на българското образование. При изготвянето ѝ са отчетени динамиката на средата, промените в техниките и технологиите, влиянието на тези промени върху осъществяваното образование и постоянната необходимост от придобиване на нови знания и практически приложими умения.

Изпълнението на предвидените дейности ще подобри качеството на образованието и подкрепата за личностно развитие, ще повиши компетентността на педагогическите специалисти по отношение на иновативните методи на преподаване и оценяване, на приобщаване на учениците със специални образователни потребности и учениците в риск, ще направи училищната среда по-съвременна и безопасна.

Стратегия за развитие на Основно училище „Васил Априлов“, с. Голеш е разработена на основание *чл. 263, ал. 1, т. 1 от Закона за предучилищното и училищното образование (ЗПУО)* и *чл. 7, ал. 1, т. 1 от Закона за финансовото управление и контрол в публичния сектор*. В съответствие с разпоредбите на *чл. 263, ал. 4 от ЗПУО* стратегията е насочена към изпълнение на стратегически и специфичните цели в следните приоритетни области:

1. качество на образованието и мерки за неговото повишаване;
2. патриотично възпитание, формиране на национално самосъзнание и общочовешки ценности на учениците;
3. осигуряване на условия за физическа активност и участие в спортни дейности;
4. гражданско, здравно, екологично и интеркултурно образование;
5. Механизъм за съвместна работа с институциите по обхващане и включване в системата на предучилищното и училищното образование на деца и ученици в

задължителна предучилищна и училищна възраст;

6. предоставяне на равни възможности за обучение и възпитание;
7. приобщаване на деца и ученици;
8. противодействие на тормоза и насилието;
9. превенция на риск от ранно отпадане от системата на предучилищното и училищното образование.

Съгласно *чл. 263, ал. 6 от ЗПУО* задачите за постигане на целите са планирани по години. Резултатите от изпълнението на задачите се отчитат в края на всяка учебна година.

1. АНАЛИЗ НА ВЪТРЕШНИТЕ ФАКТОРИ (СИЛНИ И СЛАБИ СТРАНИ) И ВЪНШНИТЕ ФАКТОРИ (ВЪЗМОЖНОСТИ И ЗАПЛАХИ) И АКТУАЛНОТО СЪСТОЯНИЕ

Като част от система училището се влияе от националните и регионални политики в сферата на предучилищното и училищното образование. Влияние върху средата и реализираните дейности оказват различни външни и вътрешни фактори.

Анализът на влиянието на вътрешните и външните фактори на училищно ниво е направен в контекста на историята и развитието на училището, традиционните за училището ценности – осигуряване на качествено образование и подкрепа за развитието на всеки ученик, но и при отчитане на стратегическата рамка за европейско пространство за образование – насърчаване на добрите постижения в областта на основните умения и успешното завършване на образованието от всички ученици, образование за екологичния преход, повишаване на компетентността и мотивацията.

Силни страни

Неизменен стремеж към осигуряване на качествено образование за всички ученици в училището чрез съчетаване на традиционни и иновативни методи на преподаване, ориентирани към придобиване на компетентности.

Предоставя се подкрепа за личностното развитие и усъвършенстване на учениците чрез всички предвидени възможности – допълнително обучение и консултации, занимания по интереси, преодоляване на обучителните затруднения, кариерно ориентиране, психологическа подкрепа, ресурсно подпомагане.

Осигурена е възможност за включване в целодневна организация на учебния ден на учениците от начален и прогимназиален етап.

Осигурено безплатно за учениците столово хранене.

Училището е важна част от живота на общността и е средище за запазване на българската идентичност, история и култура, представени чрез отбелязване на честванията, празници и чрез съхраняване на ритуали.

Изгражда се и се развива у учениците хуманност, граждански, екологични и

интеркултурни ценности.

Насърчава се здравословния живот и активния спорт и се създават условия за прилагането им в училището.

Училището развива ученическото самоуправление и партньорствата – активно си сътрудничи с обществения съвет, институциите и неправителствени организации.

Чрез планирането на вътрешноинституционална квалификация и обучения от външни организации се дава възможност за постоянното усъвършенстване на педагогическите специалисти в училището.

Предвиждат се средства от издръжката на бюджета на училището и се привлича допълнително финансиране по национални програми и проекти за осигуряване на постоянното модернизиране на физическата среда.

С осъвременяването на технологичната обезпеченост и въвеждането на нови технологии се осигурява свободен и равен достъп до информацията както за педагогическите и непедагогическите специалисти, така и за учениците.

Ефективно се реализират дейностите по Механизма за съвместна работа на институциите по обхващане, включване и предотвратяване на отпадането от образователната система на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст и недопускане на отпадане на ученици през предходните години.

Осъществява се системен контрол върху всички аспекти от дейността на училището.

Комуникацията с родителите се извършва чрез ползване на разнообразни канали.

Дейностите се популяризират в местните медии и социалните мрежи.

Финансовите ресурси се използват ефективно и целесъобразно.

Слаби страни

Недостатъчни умения на част от учителите за използване и създаване на дигитално учебно съдържание.

Ниското ниво на владеене на български език от учениците, водещо до обучителни трудности.

Ниските резултати от външните оценявания на учениците.

Затруднена комуникация между участниците в образователния процеса – ученици, учители и родители и недостатъчната им ангажираност с проблемите в училище.

Недостатъчна заинтересованост на родителите.

Недостатъчно познаване на нормативната уредба и пропуски в познаването на учебните програми от част от участниците в образователния процес.

Допускане на голям брой отсъствия по уважителни и неуважителни причини от

учениците.

Ниската мотивация за учене на учениците.

Липса на помещения, в които да се изградят STEM център и кабинети по учебните предмети.

Възможности

Превръщане на училището в културно средище за общността.

Осигуряване на възможности за изява на учениците чрез популяризиране и включване в различни инициативи и състезания на училищно, регионално и национално ниво.

Популяризиране на добри модели и постижения на учениците и педагогическите специалисти.

Използване на разнообразни възможности, включително по програми и проекти, за продължаваща квалификация на педагогическите специалисти.

Мотивиране на учителите за квалификация и промяна на методите на преподаване за диференциация на преподаването и ориентиране към потребностите на учениците.

Намаляване на агресията и неприемливото поведение на учениците чрез участие в инициативи.

Използване на техниките и технологиите за мотивиране и привличане на учениците.

Развитие на нови партньорства със заинтересовани страни. Привличане на успешни бивши ученици в подкрепа на училищни каузи.

Сътрудничество с институциите, осигуряващи подкрепа за личностно развитие, в това число и кариерно ориентиране.

Повишаване на социалната отговорност на училището чрез активно включване в каузи на учениците, педагогическите и непедагогическите специалисти.

Прецизиране на документацията, изготвяна на училищно ниво.

Мотивиращо използване на системата за оценяване на постигнатите резултати от труда на педагогическите специалисти и допълнителното материално стимулиране на педагогическия и непедагогическия персонал.

Подобряване на образователната среда чрез участие в различни национални програми и проекти, както и чрез дейностите по инвестиционните проекти и процедури в План за възстановяване и устойчивост.

Включване в национални програми и проекти.

Заплахи

Намаляване на броя на учениците вследствие на демографски процеси и миграция.

Постоянно увеличаващата се средна възраст на педагогическите специалисти в училището и липса на правоспособни и квалифицирани педагогически специалисти.

Намалена академична и методическа подготвеност на завършващите педагогически специалисти.

Недостатъчен авторитет на професията „учител“ за част от учениците и родителите им.

Слаба заинтересованост на родителите от образованието на децата им и от осъществяваните дейности и инициативи в училището.

Увеличаване на броя на учениците, които се отглеждат от роднини или в непълни семейства.

Намаляващо благосъстояние на семействата.

Увеличаване на липсата на принадлежност у учениците.

Ограничаване на възможностите за допълнително финансиране на образователните институции и преразпределение на финансиране от второстепенния разпоредител с бюджет.

Липса на достатъчно финансиране във връзка с повишаването на цените на енергоносителите.

Ограничаване на собствените приходи и приходите от дарения на училището.

Затруднения при планиране на финансови ресурси, поради разминаване на учебна и финансова година.

Внезапна поява на кризи.

Извод

Извършеният SWOT анализ показа, че въпреки подобряващата се материална среда продължаващата квалификация на педагогическите специалисти и усъвършенстване на методите на преподаване, съществуват възможности за повишаване на качеството на осъществяваното образование и предоставяната подкрепа за личностно развитие на учениците.

Изграждането на сплотена училищна общност ще повлияе положително на проблеми, свързани с мотивацията, екипната работа, отсъствията, образователните резултати.

Нормативната уредба посочва родителя като равностоен участник в образователния процес, но все още привличането и ефективното сътрудничество с родителите е предизвикателство пред екипа.

Успешен подход за решаване на възникващите проблеми е търсенето на сътрудничество в училището и извън него със заинтересованите страни и обществените организации.

2. ВИЗИЯ ЗА РАЗВИТИЕТО НА УЧИЛИЩЕТО

Осигуряване на качествено образование и подкрепа за развитието и успеха на всеки ученик в сътрудничество с родителите, подпомагани от институциите и заинтересованите организации. Запазване на традиционните ценности и прилагане на образователни методи, които изграждат компетентни млади хора с потенциал за бъдеща реализация в променяща се среда, способни и мотивирани да работят за напредъка на България.

3. ВОДЕЩИ ПРИНЦИПИ/ЦЕННОСТИ ЗА РАЗВИТИЕ НА УЧИЛИЩЕТО

Формулирайки ценностите за развитието на училището ние се водим от принципите на демократичния образователен модел, но едновременно с това се стремим да запазим традициите и качеството на българското образование. Нашите ценности са изградени във времето и са формирани от учителите и учениците.

Ориентираност към личността е нашият водещ принцип. Отчитайки колко уникален е всеки човек ние се стремим да индивидуализираме предоставяното образование и подкрепа и да намерим път към всяко дете.

Равен достъп за всеки ученик, като се осигури качествено образование, отговарящо на нуждите и способностите му.

Взаимно уважение, равнопоставеност и лична свобода са основа на отношенията и действията на всички членове на училищната общност. Ние вярваме, че свободата се осъществява в рамките на ненарушаване на чуждите права и неприкосновеност и трябва да гарантира собствената и чужда безопасност.

Естественият стремеж за учене е заложен у всеки човек и се проявява в условия на свобода, а училището трябва да я осигури и гарантира за учениците.

Плуралистично учене – ние вярваме, че човек учи отвсякъде, по всяко време и по различни начини. Това определя разнообразието от средства и методи, които прилагаме, за да постигаме образователните цели, които си поставяме. Етап от пътя към е личният опит и грешката, които се допускат в процеса на учене.

Училището подкрепя, развива и стимулира **сътрудничеството между учениците**, а не конкуренцията на всяка цена между тях.

Въвеждане на нови техники и технологии, което ще даде възможност за прилагане на разнообразни методи на преподаване, ще динамизира процеса на учене и ще направи учениците активни участници.

Запазване на традициите е важно за нас, защото ние вярваме, че пазейки ценностите, уменията и практиките, които отразяват същността ни, можем да стигнем навсякъде, без да загубим себе си и пътя.

4. СТРАТЕГИЧЕСКИ ЦЕЛИ И СПЕЦИФИЧНИ ЗА ИНСТИТУЦИЯТА ЦЕЛИ

4.1. Повишаване на качеството на предоставяното образование, формиране и развитие на ключовите компетентности и на умения за живот и работа в променяща се среда

Ориентация на осъществяваното образование към придобиването на ключови компетентности.

Повишаване на резултатите от обучението на учениците.

Подобряване на резултатите на училищно ниво на външните оценявания.

Осигуряване на възможност на учениците за участие в конкурси и състезания.

Осигуряване на целодневна организация на учебния ден за учениците в начален и в прогимназиален етап.

4.2. Осигуряване на условия за подкрепа и личностна изява на учениците

Насочване на осигуряваната подкрепа към специфичните образователни потребности на учениците.

Предоставяне на възможност за изява на учениците чрез включване в различни дейности по интереси.

Дейности за подкрепа на талантливи ученици за участие в конкурси и състезанията.

Осигуряване на качествено допълнително обучение на нуждаещите се ученици.

Осигуряване на условия за физическа активност и участие в спортни дейности.

Кариерно консултиране на учениците при завършването на степен или етап.

4.3. Осигуряване на квалификация на педагогическите специалисти, подпомагаща адаптацията им към промените в училищното образование

Включване на педагогическите специалисти в обучения за активни методи на преподаване.

Обучения за подобряване на дигиталните компетентности.

Квалификация на педагогическите специалисти за прилагане на иновативни методи на преподаване.

Обучение за STEM преподаване.

Квалификация за осъществяване на педагогическо взаимодействие в съответствие с принципите за устойчиво развитие.

Включване на ръководния екип в иновативни методи за управление на училището.

4.4. Прилагане на иновации в осъществяваните образователни дейности и изграждане на съвременна среда

Въвеждане на иновативни педагогически практики за повишаване на осъществяваното образование.

Прилагане на иновативни методи за придобиване на умения за професионална и житейска реализация.

Осъществяване на партньорства с училища, развиващи и прилагащи иновации.

Изграждане на иновативна физическа среда и адаптирането ѝ към прилагането на иновативни методи.

4.5. Патриотично възпитание, формиране на национално самосъзнание и общочовешки ценности на децата и учениците

Патриотично възпитание и формиране на национално самосъзнание.

Формиране на общочовешки ценности и европейска принадлежност.

4.6. Модернизиране на средата, техниките, технологиите и използваните дигитални ресурси

Модернизиране на средата в съответствие със съвременните изисквания за компетентностно ориентирано образование.

Оборудване на класните стаи и кабинети за прилагане на дигитални ресурси в обучението и внедряване на нови дигитални технологии.

Модернизиране на спортната инфраструктура на училището.

Изграждане на STEM център и STEM кабинети.

Участие по програми и проекти за модернизиране на физическата среда в училище.

4.7. Превенция и намаляване на агресията и тормоза, недопускане на дискриминация и форми на неприемливо поведение от учениците

Оказване на психологическа и педагогическа подкрепа за учениците и родителите.

Включване на учениците в дейности за намаляване на агресията и тормоза и недопускане на дискриминация.

Споделяне на успешните училищни политики за превенция и намаляване на агресията и тормоза и недопускане на дискриминация.

4.8. Създаване на сплотена училищна общност и развитието ѝ във времето

Подобряване на взаимодействието с родителите и привличането им като активен участник в образованието на децата им.

Дейности за изграждане на активен ученически съвет.

Ефективно сътрудничество с обществения съвет.

Осъществяване на партньорства с неправителствени организации и културни институции.

4.9. Гражданско, здравно и екологично възпитание и дейности за устойчиво развитие

Обучение, ориентирано към формиране на знания и умения за здравното образование и здравословното хранене.

Обучение по безопасно движение по пътищата и за защита от пожари, бедствия и извънредни ситуации.

Изграждане на екологична култура и навици за разделно събиране на отпадъци.

Придобиване на компетентности за прилагане на принципите за устойчиво развитие.

Развитие на физическа активност и различни видове спорт.

5. ПРИОРИТЕТНИ ОБЛАСТИ

5.1. Качество на образованието и мерки за неговото повишаване

Стратегическа цел на училището е повишаване на качеството на предоставяното образование. За реализацията на тази цел са разработени мерки, съобразени със спецификата на институцията. Мерките целят непрекъснато подобряване на условията и разработване на ефективна училищна система за осигуряване на качеството на образованието.

Предвидените мерки са съобразени с принципите и изискванията към институциите за усъвършенстване на процесите за управление на качеството, с националните и регионалните приоритети и със *Стратегическа рамка за развитие на образованието, обучението и ученето в Република България (2021 – 2030)*.

При изготвянето на мерките е следван подход, при който са оценени благоприятстващите фактори и резултатите на различни нива. За да бъде ефективен моделът ще бъде следван цикличен подход със следните фази: планиране на мерки и дейности, изпълнение, проверка на постигнатите резултати и корекционни действия по отношение на мерките и дейностите за тяхното изпълнени.

Качеството на образованието в училище се осигурява при спазване на следните **принципи**:

1. Подход, ориентиран към постигане на образователни резултати;
2. Фокус върху потребностите и възможностите на учениците;
3. Постоянство на целите на училището;
4. Лидерство;
5. Предоставяне на възможности за развитие и участие на учениците и педагогическите специалисти;
6. Непрекъснато обучение, иновации и усъвършенстване;
7. Развитие на партньорствата;

8. Приемственост на политиките и постиженията;
9. Ефективно разпределяне, използване и управление на ресурсите;
10. Социална отговорност

Целите, които си поставяме са:

1. Повишаване на качеството на осъществяваното обучение в училището;
2. Образователен напредък и подобряване на индивидуалните резултати на учениците;
3. Повишаване на резултатите на училището на външните оценявания.

За постигане на целите се реализират **мерки в няколко направления**:

1. Мерки, свързани с педагогическите специалисти:

1.1. Повишаване на квалификацията на педагогическите специалисти чрез включване в обучения по приоритетните области и провеждане на вътрешноинституционална квалификация, насочена към качествено образование.

1.2. Подобряване на предварителната подготовка на учителите и планирането за учебните часове.

1.3. Повишаване качеството на обучение чрез прилагане на различни методи и форми на преподаване с акцент към активно учене и развитие на ключови компетентности.

1.4. Използване на различните видове оценяване и разнообразни форми за проверка на компетентностите на учениците.

1.5. Развитие на компетентностите за ефективна комуникация с учениците.

1.6. Включване на учителите в мрежи за обмен на знания и идеи.

1.7. Подобряване на взаимодействието с родителите.

2. Мерки, свързани с учениците:

2.1. Превръщане на ученика в активен участник в образователния процес.

2.2. Проследяване на процеса на научаване чрез търсене на обратна връзка от учениците във всеки час.

2.3. Изграждане на правила в класната стая, които ще дадат възможност за по-ефективна работа и усвояване на учебното съдържание.

2.4. Осигуряване на консултации и допълнително обучение на учениците.

2.5. Развитие на компетентности в сферата на гражданското, здравното и интеркултурното образование.

2.6. Намаляване на броя на отсъствията по уважителни и неуважителни причини.

2.7. Мотивиране на учениците за участие в състезания, олимпиади и други училищни и извънучилищни инициативи.

2.8. Включване на учениците в дейности за целодневна организация на учебния ден.

2.9. Осигуряване на възможност за образование в различни форми на обучение.

3. **Мерки, свързани с училището**:
   3.1. Анализ на резултатите от обучението през различните периоди и от външните оценявания.
   3.2. Подобряване на физическата среда.
   3.3. Осигуряване на STEM обучение.
   3.4. Осигуряване на условия за ежедневно използване на електронни ресурси в учебните часове.
   3.5. Предоставяне на възможности за използване на разнообразни дидактически средства и материали, които да направят образователния процес интерактивен.
   3.6. Провеждане на пробни външни оценявания за запознаване на учениците с формата на изпитите.
   3.7. Провеждане на открити уроци.
   3.8. Предоставяне на възможност за включване в разнообразни форми за извънкласни дейности.
   3.9. Участие в училищни, общински и национални програми и проекти.
   3.10. Активно взаимодействие с ученическия съвет, обществения съвет, с неправителствени и културни организации и др.
   3.11. Ефективна комуникация с родителите.
   3.12. Контролна дейност с акцент върху педагогическия контрол.
   3.13. Повишаване на мотивацията и инициативността на всички участници в образователния процес чрез въвеждане на система от материални и морални стимули.
   3.14. Популяризиране на постиженията на учениците и педагогическите специалисти.

Мерките за подобряването на качеството се реализират чрез дейности по оперативните цели.

5.2. Патриотично възпитание, формиране на национално самосъзнание и общочовешки ценности на децата и учениците

Патриотичното възпитание е част от процеса за формирането на личността. Ценностната система на човека се изгражда чрез възпитание, възприемане и спазване на обществените норми на поведение. Във време, в което ценностите на много хора са изместени и те нямат точни ориентири, ролята на училището за патриотичното възпитание на децата и учениците е още по-отговорна и важна. Патриотичното възпитание е в основата на формирането на национално самочувствие и идентичност.

Безспорен ангажимент на училището е запознаване на учениците с историческите успехи, приноса на българите в науката, в културата и в спорта.

За нас отбелязването на традиционни празници не е част от дейностите само в началния или прогимназиалния етап, въпреки че приобщаването на учениците в по-горните класове е

по-трудно. Един от начините това да бъде постигнато е съществуването на училищни ритуали, които се съхраняват и предават.

Аспектите, в които са насочени взаимодействията за патриотично възпитание, са част от възпитателната стратегия:

- Формиране на позитивно отношение към историята на българската нация на базата на историческо знание и уважение към традиции, ритуали и обичаи;
- Формиране на национално самосъзнание, национална идентичност, национално самочувствие, национална гордост, национално достойнство;
- Информиране за научните, културните и спортните постижения на представители на българската нация;
- Участване в дейности, свързани с почитане на българската история, култура и образование;
- Организиране и провеждане на дейности по посока на синергия между националната и европейската идентичност.

Голяма част от тези взаимодействия се осъществяват чрез общообразователните учебни предмети, като това е най-изразено в обществените науки и гражданското образование. Важна роля за патриотичното възпитание има и часът на класа. Посещенията на кино, театър и спортни събития са част от стимулиращите мерки за учениците и отговорност на класните ръководители е тези възможности да бъдат пълноценно оползотворявани.

Патриотичното възпитание е част от времето за проектни и творчески дейности за учениците от I до III клас. Дейности с такава насоченост се планират при организирането на училищните екскурзии, провеждани в учебно и извънучебно време. Искаме нашите ученици да опознаят красотата на България, да посетят най-важните географски, исторически и културни забележителности и да видят многообразието на родината ни.

Посещението на географски, исторически и културни забележителности е само част от дейностите за формиране на национална принадлежност и гордост. В това отношение националните програми с модули, свързани с темата, са от изключителна важност и увеличават капацитета на училището за постигане на резултати в областта.

В проектните дейности също се поставя акцент на патриотичното възпитание. Включването по европейски програми дава възможност да представим нашата идентичност, култура, история и постижения на нашите партньори, но и да се запознаем с характерното за техните страни. Вярваме, че само ако познаваме добре собствената си идентичност, бит и традиции можем да оценим кои сме в същност и можем да бъдем достойни европейци.

За осъществяването на патриотичното възпитание училището си сътрудничи с Регионалното управление на образованието, общинската администрация, училища партньори, културни институции и спортни клубове, както и с отделни личности.

5.3. Осигуряване на условия за физическа активност и участие в спортни дейности

Физическата активност, здравето и качеството на живот са тясно свързани. Важната роля, която физическата активност има за цялостното влияние върху живота и здравето на човека, се отчита на национално и европейско ниво.

Традиционно децата и учениците участват в различни видове физическа активност – играят игри и практикуват различни спортове. През последните години новите модели на развлечение (компютри, мобилни устройства, социални мрежи) все повече набират популярност. В резултат от това физическата активност на младите хора спада и голяма част от тях имат наднормено тегло и дори затлъстяване.

Като ключов участник при определянето на политики в сферата на здравеопазването и здравословния начин на живот Световната здравна организация препоръчва най-малко 60 минути извършване на физическа активност дневно от децата и младите хора.

Отчитайки времето, което учениците прекарват в училище, осигуряването на физическата им активност е отговорност и основен ангажимент на училището. Нашата цел е осигуряването на възможности за спорт във времето в училище, но и включване в училищни инициативи целящи повишаване нивото на физическа активност извън рамките на учебния ден.

Стратегии за насърчаване на положителното отношение на учениците към физическата активност в училището са:

- Създаване на дейности, свързани с физическа активност, които са забавни и имат за цел учениците да се чувстват добре, да добият увереност и да се забавляват.
- Иницииране на дейности, които да провокират учениците да станат по-активни физически и да поддържат тази физическа активност през целия ден, а не само докато са в училище.
- Създаване на среда, в която учениците са насърчавани да развиват своите спортни умения и да постигнат най-доброто, на което са способни.
- Създаване на програми, които да насърчат учениците да станат по-активни физически и да поддържат това през целия ден, а не само докато са в училище;
- Осигуряване на възможности за изпробване на широк набор от дейности, включително такива, които биха били по-приятни за ученици, които не са ориентирани към спорта, напр. танците.
- Оценяване на дейностите, за да се гарантира, че са подходящи за развитието на децата и използват подходящи методи, включително и такива, свързани с отчитане на постиженията и прогреса.

Важно е учениците да бъдат поощрени да поемат отговорност за тяхното участие във физически дейности. Това може да бъде постигнато като им се даде шанс да изберат сами спортните дейности, в които биха искали да участват. Този елемент на избор е

изключително важен, за да могат учениците да помогнат в очертаването на техните предпочитания, идентифициране на бариери пред участието им и предлагане на промени, които да повишат и задържат високи нивата на активност. Цел на училищното ръководство е привличане като посредник в дейността на ученическия съвет. С разработването и провеждането на анкети сред учениците от различните етапи и степени ще бъдат идентифицирани интересите им и ще се направят съответните стъпки за развитие на предпочитаните от тях спортни дейности.

Не на последно място училището си поставя за цел да поддържа безопасни и модерни физкултурен салон, площадки и спортни съоръжения. Отчитайки бързото амортизиране на спортните зони и уреди наш приоритет е отделяне на финансиране от бюджета на училището, но и постоянно търсене на допълнително финансиране по национални и регионални програми и проекти за поддържане на спортната инфраструктура.

5.4. Гражданско, здравно, екологично и интеркултурно образование

Гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование са взаимносвързани и формират интердисциплинарен комплекс, насочен към придобиване на социални, граждански и интеркултурни компетентности и на компетентности, свързани със здравето и поддържането на устойчива околна среда.

Гражданското образование е насочено към формиране на гражданско съзнание и граждански добродетели и е свързано със знания за устройството на демократичното общество, за правата и задълженията на гражданина и с умения и готовност за отговорно гражданско поведение.

Здравното образование е насочено към развитие на умения за създаване или поддържане на здравословен стил и условия на живот и за доброволното адаптиране към поведение, благоприятстващо здравето.

Екологично образование е насочено към формиране на екологична култура, екологично съзнание и екологично поведение в тяхната взаимна връзка с оглед познаване на екологичните закони, защита, подобряване, управление и разумно използване на природните ресурси, както и опазване на природната среда и на екологичното равновесие.

Интеркултурното образование е насочено към усвояване на знания за различни измерения на културните идентичности и за основни характеристики на интеркултурните отношения, формиращо позитивно отношение към разнообразието във всички области на човешкия живот, както и умения и нагласи за конструктивни взаимодействия в мултикултурна среда.

Целите на гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование са:

- изграждане на автономна личност, която отстоява общочовешките ценности, демократичните принципи и човешките права, познава институциите на демократичното общество, приема различията, цени своята културна идентичност,

взема самостоятелни решения и носи отговорност за тях;

- функциониране на училището като институция, възпитаваща в демократични ценности, насърчаваща инициативност, отговорност, солидарност, утвърждаваща устойчива, включваща, демократична и здравословна среда, свободна от агресия, изграждаща и поддържаща позитивен психологически климат и създаваща позитивна образователна среда за диалог.

Гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование се реализира:

- интегрирано в обучението по образователните направления;
- интегрирано в допълнителни форми на педагогическо взаимодействие – в часа на класа, в заниманията по интереси в рамките на целодневна организация на учебния ден, в рамките на дейностите по обща подкрепа за личностно развитие, в извънкласни и извънучилищни форми на работа, включително по програми и проекти;
- чрез самостоятелен учебен предмет гражданско образование.

Задачите, които си поставя училището при реализирането на дейностите са изграждане на общност, патриотично възпитание, възпитание в дух на толерантност и интеркултурен диалог, изграждане на здравна култура, екологично възпитание и познаване на принципите на устойчивото развитие, развитие на финансовата и правната грамотност на учениците, превенция на насилието.

Важно за гражданите на XXI е да познават основните човешки права и свободи, да познават институциите и дейността им, както и основните механизми, по които съвременната демокрация функционира. За активните хора е важно да могат да формират мнение на базата на обективна информация, от която да отсеят фалшивите новини, които ежедневно ни заливат. Това от своя страна е свързано с умения като логическо и критическото мислене, които училището трябва да развива. Важен елемент от възпитаването на гражданска активност е предприемането на действия за решаването на проблеми в обществото, изразяващо се както във включването в инициативи, така и в организирането им. По този начин се възпитава и изгражда индивидуална отговорност за нашия собствен живот и промяната на средата около нас.

Поставяме акцент и върху безопасността на движението по пътищата и действия при бедствия и аварии и оказване на първа помощ, защото развитието на тези базови умения прави учениците по-съпричастни и отговорни, но в критична ситуация може да се окаже умение, което спасява човешки живот.

Оперативните цели, които училището определя като водещи за осъществяването на гражданско, здравно, екологично и интеркултурно образование, са:

- Възпитаване на гражданска активност и толерантност;
- Безопасно движение по пътищата и защита при пожари, бедствия и извънредни ситуации;

- Екологично възпитание и изграждане на здравна култура.

5.5. Механизъм за съвместна работа на институциите по обхващане, включване и предотвратяване на отпадането от образователната система на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст

Дейности за предотвратяване на отпадането на ученици се осъществяват в училището в продължителен период от време, но през последните години училището изгражда последователна политика за постигане на максимален обхват и ефективно включване на учениците в образователния процес.

Процесът обхваща различни аспекти от функционирането на институцията и изисква целенасочени усилия от всички педагогически и непедагогически специалисти. Целите, които си поставихме с влизането в сила на *Постановление № 100 от 8 юни 2018 г. за създаване и функциониране на механизъм за съвместна работа на институциите по обхващане, включване и предотвратяване на отпадането от образователната система на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст* и които продължаваме да поддържаме са:

Създаване на добри условия и организация на образованието на учениците, подлежащи на задължително училищно образование. Съвременната и подкрепяща физическа среда е от важно значение учениците да се чувстват комфортно и институцията да бъде не само място, където те учат, но и за отдих и за социални контакти. Да направим училището привлекателно за нас не е клише, а цел, която допринася за приобщаването на учениците.

Без съмнение друга не по-малко важна част от дейността е **планирането и реализацията на дейности за подкрепа за личностно развитие** на учениците. Най-непосредственото е сформирането на различни клубове по интереси. Процесът се предхожда от провеждане на анкети относно предпочитанията и талантите на учениците. Стремим се да оползотворим всички съществуващи възможности за организиране на дейности по интереси, които се финансират както от бюджета на училището, така и по програми и проекти. Особено важно е включването в такива клубове на учениците с ниска мотивация, които по-често се превръщат в аутсайдери и отпадат от образователната система. Организирането и провеждането на дейности в извънучебното време също влияе положително на връзката с училището.

Изграждането на ефективни модели на взаимодействие между училището и семействата за активно включване в процеса на образованието на родителите също допринася за ограничаването на негативните процеси, водещи до отпадане на ученици. Въпреки че понякога комуникацията е много затруднена, спазването на принципи като уважение към всеки родител, независимо от различните гледни точки и социален статус, постоянна връзка и информиране относно развитието на детето му, създаване на условия за

участието на родителя в различни образователни взаимодействия – образователни, спортни, екологични, културни дейности, екскурзии, дейности за кариерното ориентиране и други.

За да се гарантира успеха на дейността по обхващане, включване и предотвратяването на отпадането е важно **сътрудничеството с институциите, които имат непосредствени ангажименти по Механизма**, но и с организации, които могат да повлияят на ученика, семейството или обкръжението му. Съвместни дейности с регионалното управление на образованието, община, районното управление към МВР, дирекция „Социално подпомагане“ са необходими във всеки случай, когато мерките на училищно ниво не водят до подобряване на посещаемостта. Партньорства с читалището и библиотеката, спортни клубове, културни институции, неправителствени организации и фирми също са важни за въздействие върху учениците с ниска мотивация.

Процесът на проследяване на посещаемостта е важен за своевременното идентифициране на проблем за конкретен ученик. Съществуващата практика за ежедневно контролиране от класните ръководители и своевременно уведомяване на образователния медиатор за изясняване на причините за отсъствие на ученик, за когото не е подадена предварителна информация, дава възможност за адекватна и навременна реакция от училището и семейството и не позволява възникнал проблем да ескалира.

Ролята, която **класните ръководители** имат за предотвратяването на проблемната посещаемост, а оттам и за риска от отпадане, е безспорна, тъй като те са хората, които най-често и непосредствено комуникират с учениците от паралелката и родителите. Те първо могат да установят зараждането на проблем и да приложат адекватните мерки за решаването му.

Предприемането на своевременни действия за преодоляване на проблемното поведение на ученици, включително налагане на санкции, също има своето въздействие за ограничаване на отсъствията.

За осъществяване на дейностите по механизма на училищно ниво са определени **представители в екипа за обхват** за района, в който се намира училището. Техен ангажимент е инициирането на действия на включените в екипа участници от различни институции, в зависимост от конкретния случай. На училищно ниво е определен и администратор за работа с Информационната система за реализация на механизма „Посещаемо и безопасно училище“, който проследява данните за учениците в риск и тези, за които следва да бъдат предприемани действия от екипа за обхват. Администраторът отразява в системата данните от извършените обходи и определените мерки.

Създаването на организация и осъществяването на контрол от страна на училищното ръководство по изпълнение на функциите на педагогическите и непедагогическите специалисти във връзка с ограничаване на отсъствията и предотвратяване на отпадането е от ключово значение за успешното осъществяване на дейността.

В зависимост от причините за проблемна посещаемост, риск от отпадане или отпадане от образователната система на учениците се предприемат мерки, насочени към:

- Мотивиране, консултиране и подпомагане чрез дейности за приобщаване на учениците с проблемна посещаемост, от непълни семейства, от уязвими групи или със специални образователни потребности.
- Осъществяване на връзки с родители на учениците, които се отглеждат от бабите и дядовците си, и информирането им за образователни или поведенчески проблеми.
- Мотивиране на децата, чиито родители не са ангажирани в достатъчна степен с образованието им, да посещават дейности за целодневна организация на учебния ден.
- Предоставяне на финансово или друго материално подпомагане на ученици от социално слаби семейства.
- Сътрудничество с отдел „Закрила на детето“ в случай на установен риск за ученик.

5.6. Предоставяне на равни възможности за обучение и/или възпитание

Предоставянето на равен достъп до качествено образование и приобщаване на всяко дете и на всеки ученик е регламентирано в *Закона за предучилищното и училищното образование*. Осигуряването на равни възможности на децата и учениците е във фокуса на стратегическите документи в сферата в т.ч. и чрез приетата през 2022 г. *Национална стратегия на Република България за равенство, приобщаване и участие на ромите (2021 – 2030)*.

В училището е създадена среда, в която безпроблемно общуват представители на различни култури. Интеркултурно образование се осъществява във всички видове училищна подготовка по учебните предмети, както и в часовете на класа. Изграждат се положителни нагласи към включващо обучение в участниците в образователния процес – учители, ученици и родители.

Осигуряването на качествено образование, съобразено с интересите и индивидуалните потребности, и възможност за личностна и професионална реализация независимо от произхода на учениците, е осмислена цел на училището. **Принципите**, които са водещи за дейността в Основно училище „Васил Априлов“, са:

- Равнопоставеност и недопускане на дискриминация;
- Равен достъп до образование и приобщаване на всеки ученик;
- Съхраняване на етнокултурното многообразие.

Реализацията на принципите се осъществява чрез дейности по **оперативните цели**:

- Съхраняване и развиване на културната идентичност на учениците от етническите малцинства.
- Осъществяване на интеркултурно образование.

За реализирането на тези цели училището търси подкрепата на семействата, на институциите и на различни неправителствени организации.

5.7. Приобщаване на деца и ученици

Интеграцията и приобщаването са важен аспект от образователните политики на Европейския съюз, както и от националните стратегическите и нормативните документи в сферата на предучилищното и училищното образование. *Законът за предучилищното и училищното образование* регламентира приобщаващото образование като неизменна част от правото на образование.

Наредбата за приобщаващото образование определя приобщаващото образование като процес на осъзнаване, приемане и подкрепа на индивидуалността на всяко дете или ученик и на разнообразието от потребности на всички деца и ученици чрез активиране и включване на ресурси, насочени към премахване на пречките пред ученето и научаването и към създаване на възможности за развитие и участие на децата и учениците във всички аспекти на живота на общността.

Стратегическа рамка за развитие на образованието, обучението и ученето в Република България (2021 – 2030), приета през 2021 г., е синхронизирана със стратегически документи на глобално и европейско ниво и представя визия за висококачествено, приобщаващо, ценностно-ориентирано и продължаващо през целия живот образование, обучение и учене. В нея са поставени цели за приобщаване на всеки етап от образованието, свързани с:

- Прилагане на приобщаващи модели за адаптация и плавен преход между отделните етапи и степени на образование;
- Използване на образователни платформи и споделяне на ефективни модели в подкрепа на висококачествено и приобщаващо образование и обучение;
- Системно кариерно ориентиране и консултиране на учениците във всеки един етап на обучение за откриване на професионалните им интереси.

Ефективното включване, трайното приобщаване и образователната интеграция е и една от приоритетните области на Стратегическа рамка за развитие на образованието, обучението и ученето в Република България.

Основна цел на осъществяваното образование е интелектуално, емоционално, социално, духовно-нравствено и физическо развитие и подкрепа на всеки ученик в съответствие с възрастта, потребностите, способностите и интересите му.

Отчитайки стратегическите и нормативните регулации, целите, които си поставяме на училищно ниво, са:

- Индивидуализация на осъществяваното образование в съответствие с образователното равнище и потребностите на учениците;
- Своевременно установяване на обучителни затруднения и адекватна интервенция на

педагогическите специалисти за преодоляването им;

- Развитие на потенциала за личностно развитие на всеки ученик, както и успешна реализация и социализация;
- Приобщаване на ученици с поведенчески отклонения и разстройства.

Осигуряваната подкрепа е обща и допълнителна.

Осигурявана **общата подкрепа** за личностно развитие включва:

- екипна работа между учителите и другите педагогически специалисти;
- допълнително обучение по учебни предмети;
- допълнително консултиране по учебни предмети;
- кариерно ориентиране на учениците;
- занимания по интереси;
- библиотечно-информационно обслужване;
- грижа за здравето;
- поощряване с морални и материални награди;
- дейности за превенция на насилието и преодоляване на проблемното поведение;
- дейности за превенция на обучителните затруднения.

Допълнителната подкрепа за личностно развитие се предоставя на ученици със специални образователни потребности, в риск, с изявени дарби и с хронични заболявания. Тя включва:

- работа с дете и ученик по конкретен случай;
- психо-социална рехабилитация, рехабилитация на слуха и говора, зрителна рехабилитация, рехабилитация на комуникативните нарушения и при физически увреждания;
- осигуряване на достъпна архитектурна, обща и специализирана подкрепяща среда, технически средства, специализирано оборудване, дидактически материали, методики и специалисти;
- предоставяне на обучение по специалните учебни предмети за учениците със сензорни увреждания;
- ресурсно подпомагане.

Видът и формите на обучение, както и конкретните дейности за допълнителната подкрепа за личностно развитие се определят с план за подкрепа на ученика.

За реализиране на допълнителната подкрепа училището осигурява необходимите специалисти от други институции в сферата на предучилищното и училищното образование.

Екипът за подкрепа за личностно развитие идентифицира силните страни на ученика, затрудненията, свързани с развитието, обучението и поведението му, както и причините за тяхното възникване. Извършва се оценка на индивидуалните потребности на детето или ученика. Екипът извършва наблюдение и оценка за развитие на всеки конкретен случай.

Обучението на ученици със специални образователни потребности задължително се подпомага от ресурсен учител съобразно потребността на ученика.

За осъществяване на процеса на приобщаване на учениците училището участва и по национални и програми и проекти, реализиращи дейности за обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие.

5.8. Противодействие на тормоза и насилието

Механизмът за противодействие на тормоза и насилието в институциите в системата на предучилищното и училищното образование (наричан по-нататък за краткост „Механизъм“) дава дефиниции на понятията „тормоз“ и „насилие“, характеристиките им и разликите между тях и признаците, по които да бъдат разпознати проявленията им.

За противодействие на тормоза и насилието училището изгражда цялостна политика, елементи от която са подкрепата за личностно развитие на детето и ученика, изграждането на позитивен организационен климат, утвърждаването на позитивна дисциплина и развитие на училищната общност. В съответствие с Механизма се стремим към изграждането на сигурна образователна среда, базирана на следните принципи:

1. Изграждане на позитивна култура и климат, които:
   1.1. приемат различието и разнообразието и се базират на принципите на приобщаващото образование;
   1.2. дават възможност за развитие на сигурна среда, в която учениците открито споделят и обсъждат теми, свързани с насилието;
   1.3. насърчават взаимоотношения на уважение сред цялата общност;
2. Ефективно лидерство.
3. Прилагането на цялостен институционален подход.
4. Споделено разбиране за насилието и тормоза и последиците.
5. Подкрепа и мотивиране на децата и служителите, в т.ч. информиране, обучение, консултиране, супервизия и изграждане на капацитет за справяне с насилието.
6. Въвеждане на образователни стратегии и дейности за превенция (вкл. мерки по информиране), които:
   6.1. развиват емпатия, уважение и резилианс сред децата;
   6.2. ясно адресират агресивно поведение;
   6.3. изграждат нулева толерантност към всички форми на насилие.
7. Системност и регулярност при вписване, изясняване и прилагане на мерки и последващи действия в случаи на насилие и тормоз.
8. Координация и последователни усилия от страна на институцията за изграждане на

мрежа от взаимовръзки и взаимодействия за изграждане на по-сигурна среда.

9. Партньорство с родителите.
10. Непрекъсната оценка и проследяване на ефективността на цялостната политика за превенция и интервенция на насилие и тормоз.

В съответствие с Механизма със заповед на директора на училището е създаден **координационен съвет** в състав:

Председател:

Велина Великова – на длъжност старши учител, общообразователен учебен предмет в прогимназиален етап

Членове:

1. Евгения Курдова – на длъжност учител в за целодневна организация на учебния ден;
2. Дияна Маринова – на длъжност старши учител, начален етап на основното образование.

При постъпването си в институцията педагогическите специалисти и останалите служители се запознават с Механизма за противодействие на тормоза и насилието в институциите в системата на предучилищното и училищното образование.

В съответствие с Механизма със заповед на директора на училището е създаден **координационен съвет**. Съветът отговаря за планиране, проследяване и координиране на усилията за справяне с насилието и тормоза.

Изготвената **оценка на ситуацията** съдържа описание доколко страните са запознати с темата за насилието и тормоза, какви са видовете насилие и тормоз, колко често се проявяват и какви са местата, на които най-често се случват, кои са участниците, как се е реагирало до момента и какво трябва да се предприеме.

Оценката се организира от ръководството на училището и се осъществява от координационния съвет в началото на учебната година.

Координационният съвет изготвя **план за превенция и интервенция на насилието и тормоза**, който се утвърждава от директора. В плана се очертават **дейности за превенция и интервенция** и сроковете и отговорниците за изпълнението им.

Включването на родителите е важна част от реализирането на цялостната политика и важно условие за нейната ефективност. На училищно ниво се планират разнообразни дейности с партньорството на родителите както за превенция, така и при интервенции в случаи на тормоз и насилие.

В съответствие с Механизма на училищно ниво е обезпечено ежегодно обучение на служителите по теми, свързани с насилието и тормоза, възможност за консултиране с педагогически съветник, информация и материали по темата за насилието и тормоза в училище.

Стратегическа цел на училището е недопускането на случаи на тормоз и насилие в

Стратегическа цел на училището е недопускането на случаи на тормоз и насилие в училището. За реализацията на тази цел се следва Алгоритъма за прилагане на Механизма за противодействие на тормоза и насилието в институциите в системата на предучилищното и училищното образование. Реализацията на Алгоритъма е свързана с изготвянето и ежегодното актуализиране на пакет от документи. Отговорност за организацията на дейността и съществен принос за реализацията имат председателят и членовете на Координационни съвет.

Целта Превенция и намаляване на агресията и тормоза и недопускане на дискриминация в образователните институции, заложена в Стратегическата рамка за развитие на образованието, обучението и ученето в Република България (2021 – 2030) дава възможност през периода на действие на настоящата Стратегия приоритетно да бъдат реализирани дейности за повишаване на социалните умения за общуване и решаване на конфликти по ненасилствен начин, квалификация на педагогическите специалисти за управление на конфликти, справяне с агресията, дискриминацията и насилието, включване в инициативи на регионално и национално ниво за повишаване на толерантността, за намаляване на агресията и кибертормоза, споделяне на успешни практики с такава насоченост, както и модернизиране на системите за сигурност и контрол на достъпа в училището.

Част от дейностите на училищно ниво се осъществяват при изпълнение на оперативна цел Приобщаване на ученици с проблемно поведение, поведенчески отклонения и разстройства.

Следва да се отбележи, че тематиката за противодействие на тормоза и насилието не може да бъде разглеждане самостоятелно. Дейности за преодоляване на прояви на агресия се реализират и в част от останалите приоритетни области на Стратегията.

5.9. Превенция на риска от ранно отпадане от системата на предучилищното и училищното образование

Превенцията на риска от ранно отпадане е стратегическа цел в рамковите европейски и национални документи. Отчитайки предотвратяването на отпадането от училище като национален и регионален приоритет, през последните години училището осъществяваните дейности за превенция на риска от отпадане от образователната система чрез активното участие на педагогическите специалисти и учениците, търсейки подкрепата и сътрудничеството на родителите и институциите, с които традиционно си партнираме.

Настоящата визия за превенция на риска от ранно отпадане от училище е естествено развитие на изготвената в предишни периоди училищна програма, конкретизираща ключовите мерки в политиките за превенция, интервенция и компенсиране на отпадането и преждевременното напускане на училище на *Стратегията за намаляване дела на преждевременно напусналите образователната система (2013 – 2020)* и *Националната стратегия за намаляване на бедността и насърчаване на социалното включване 2020*.

Приоритетна област Ефективно включване, трайно приобщаване и образователна интеграция на *Стратегическата рамка за развитие на образованието, обучението и ученето в Република България (2021 – 2030)* адресира цели и групи мерки към превенцията на риска и ранното отпадане от образователната система, насочени към учениците и семействата им, но и към развитие на уменията на педагогическите и непедагогическите специалисти в училищата за работа с ученици в риск от отпадане от образователната система.

Целта, която си поставяме, е изграждане на подкрепяща училищна общност, която идентифицира и подпомага ученици, застрашени от отпадане от образователната система. Реализацията на тази цел се осъществява чрез дейности в следните направления:

- Осигуряване на позитивна и подкрепяща образователна среда;
- Повишаване на качеството на осъществяваното образование;
- Осигуряване на качествено образование за учениците от уязвими групи;
- Повишаване на качеството на образование на учениците със специални образователни потребности;
- Подкрепа на личностното развитие на учениците;
- Кариерно ориентиране и консултиране;
- Активно участие в процеса на образование на родителите;
- Обвързване на осъществяваното образование с възможностите за реализация на пазара на труда;
- Прилагане на модели за ранно идентифициране на застрашени от отпадане от образователната система;
- Развитие на извънкласни дейности и подкрепа на учениците за участие в извънучилищни дейности;
- Насърчаване на партньорствата, обмена на практики и включването в образователни мрежи;
- Осигуряване на финансово подпомагане на семейства на социално слаби ученици.

7. План за действие и финансиране за периода 2023/2024 – 2027/2028 учебна година към Стратегия за развитие на Основно училище „Васил Априлов“

Дейност	Бюджет	Източник на финансиране	Срок за изпълнение (месец и година)	Очаквани резултати	Индикатори за изпълнение			Отговорници
					Индикатор	Текуща стойност	Целева стойност	
1	*2*	*3*	*4*	*5*	*6*	*7*	*8*	*9*
Приоритетна област 1. Качество на образованието и мерки за неговото повишаване								
Оперативна цел 1.1. Ориентация на осъществяваното образование към придобиването на ключови компетентности								
Провеждане на открити уроци	Не се изисква	-	м. март-април, ежегодно	Демонстриране на нови методи на преподаване	Брой уроци	-	-	Заместник директор, учебна дейност
Оборудване на класните стаи и кабинети за прилагане на дигитални ресурси в обучението и внедряване на нови дигитални технологии	40000 лв.	От бюджета на училището и по НП и проекти	Ежегодно	Улесняване на ползването на електронни ресурси	Брой устройства	30000	10000	Директорът
Изграждане на училищна STEM център по Инвестиционен проект 1 „STEM центрове и иновации в образованието“ в рамките на Стълб 1 "Иновативна България", Компонент „Образование и умения“ от Националния план за възстановяване и устойчивост	181612,33	Проектно финансиране към НПВУ, компонент Образование и умения	М. септември 2025 г.	Изграждане на физическа среда за преподаване, ориентирано към компетентности	Брой центрове	0	181612,33	Директорът
Включване на педагогическите специалисти в обучения за иновативни методи на преподаване и оценяване	5000	От средствата за квалификация и по НП	През цялата учебна година, ежегодно	Повишаване на квалификацията на педагогическите специалисти	Брой педагогически специалисти	5000	-	Директорът

Дейност	Бюджет	Източник на финансиране	Срок за изпълнение (месец и година)	Очаквани резултати	Индикатори за изпълнение			Отговорници
					Индикатор	Текуща стойност	Целева стойност	
1	*2*	*3*	*4*	*5*	*6*	*7*	*8*	*9*
Обучения за подобряване на дигиталните компетентности на педагогическите специалисти за създаване и работа с електронни ресурси	5000	От средствата за квалификация и по НП и проекти	През цялата учебна година, ежегодно	Повишаване на квалификацията на педагогическите специалисти	Брой педагогически специалисти	5000	-	Директорът
Провеждане на вътрешноинституционална квалификация за запознаване методи на активно учене	Не се изисква	-	През цялата учебна година, ежегодно	Повишаване на квалификацията на педагогическите специалисти	Брой педагогически специалисти	-	-	Заместник директор, учебна дейност
Провеждане на вътрешноинституционална квалификация за изграждане на култура на класната стая	Не се изисква	-	През цялата учебна година, ежегодно	Повишаване на квалификацията на педагогическите специалисти	Брой педагогически специалисти	-	-	Заместник директор, учебна дейност
Включване на педагогическите специалисти в обучение за STEM преподаване	2000	От средствата за квалификация и по НПВУ	През цялата учебна година, ежегодно	Изграждане на физическа среда за преподаване, ориентирано към компетентности	Брой центрове	2000	-	Директорът
Осъществяване на целенасочен педагогически контрол, ориентиран към качеството на осъществяваното обучение	Не се изисква	-	Ежегодно, през цялата учебна година съгласно плана за контролната	Установяване на качеството на осъществяваното обучение и при необходимост	Брой осъществени проверки	-	-	Директорът, заместник-директорът по учебната дейност

Дейност	Бюджет	Източник на финансиране	Срок за изпълнение (месец и година)	Очаквани резултати	Индикатори за изпълнение			Отговорници
					Индикатор	Текуща стойност	Целева стойност	
1	*2*	*3*	*4*	*5*	*6*	*7*	*8*	*9*
			дейност	предприемане на корекционни действия				
Оперативна цел 1.2. Повишаване на резултатите от обучението на учениците. Подобряване на резултатите на училищно ниво на външните оценявания								
Осигуряване на подкрепа, насочена към специфичните образователни потребности на учениците	2000	По НП и проекти	Ежегодно, през целия период	Подобряване на индивидуалните резултати	Процент на включените ученици	2000	2000	Директорът
Включване на учениците в различни дейности по интереси	2000	От бюджета на училището и по НП и проекти	Ежегодно, през учебната година	Развитие на интересите и постиженията на учениците	Процент на включените ученици	2000	2000	Директорът
Осигуряване на качествено допълнително обучение на нуждаещите се ученици	10000	От бюджета на училището и по НП и проекти	Ежегодно, през целия период	Подобряване на индивидуалните резултати	Процент на включените ученици	10000	10000	Директорът
Провеждане на пробни външни оценявания и ДЗИ по БЕЛ	Не се изисква	-	м. март и април, ежегодно	Подобряване на резултатите на НВО	Процент на включените ученици от IV и VII клас	-	-	Директорът
Оперативна цел 1.3. Осигуряване на възможност на учениците за участие в олимпиади и състезания								
Дейности за подкрепа на талантливи ученици за участие в олимпиади и състезания	1000	От бюджета на училището и по НП	Ежегодно, през учебната година	Подобряване на постиженията на учениците на олимпиади и състезания	Брой включени ученици	1000	1000	Директорът
Провеждане на общински кръгове на олимпиадите и състезанията по	1000	От бюджета на училището	ежегодно, в съответствие	Осигуряване на възможност за	Брой включени	1000	1000	Директорът , учителите по

Дейност	Бюджет	Източник на финансиране	Срок за изпълнение (месец и година)	Очаквани резултати	Индикатори за изпълнение			Отговорници
					Индикатор	Текуща стойност	Целева стойност	
1	*2*	*3*	*4*	*5*	*6*	*7*	*8*	*9*
календара на МОН			с датите по графика за съответната учебна година	изява на талантливите ученици	ученици			съответните учебни предмети
Оперативна цел 1.4. Осигуряване на целодневна организация на учебния ден за учениците								
Осигуряване на целодневна организация на учебния ден за учениците в начален и прогимназиален етап	По план средства за работни заплати на учители в група, по план средства за хранене на ученици	От бюджета на училището	Ежегодно, през учебната година	Подпомагане на подготовката за учебни часове на учениците	Брой включени ученици	По план средства за работни заплати на учители в група, по план средства за хранене на ученици	По план средства за работни заплати на учители в група, по план средства за хранене на ученици	Директорът
Приоритетна област 2. Патриотично възпитание, формиране на национално самосъзнание и общочовешки ценности на децата и учениците								
Оперативна цел 2.1.Дейности за формиране на патриотично възпитание								
Участие в дейности, свързани с почитане на българската история, култура и образование	Не се изисква	-	Ежегодно, през учебната година	Формиране на национална принадлежнос, достойнство и гордост	Брой събития	1000	1000	Директорът, сформирана училищна комисия
Отбелязване на националния	Не се изисква	-	Ежегодно,	Формиране на	Брой	1000	1000	Директорът,

Дейност	Бюджет	Източник на финансиране	Срок за изпълнение (месец и година)	Очаквани резултати	Индикатори за изпълнение			Отговорници
					Индикатор	Текуща стойност	Целева стойност	
1	*2*	*3*	*4*	*5*	*6*	*7*	*8*	*9*
празник, официалните и училищните празници			през учебната година	национално самосъзнание и чувство за принадлежност	събития			сформирана училищна комисия
Отбелязване на традиционни празници, ритуали и обичаи	Не се изисква	-	Ежегодно, през учебната година	Формиране на национално самосъзнание и чувство за принадлежност	Брой събития	1000	1000	Директорът, екип учители
Отбелязване на научните, културните и спортните постижения на представители на българската нация	Не се изисква	-	Ежегодно, през учебната година	Формиране на национална принадлежност, достойнство и гордост	Брой събития	1000	1000	Директорът, сформирана училищна комисия
Изработване на табла и постери за представяне на научни, културните и спортните постижения на българи	1000	От бюджета на училището	Ежегодно, през учебната година	Формиране на национална принадлежност, достойнство и гордост	Брой табла/постери	1000	1000	Екип учители
Оперативна цел 2.2.Дейности за формиране на общочовешки ценности и европейска принадлежност								
Отбелязване на Деня на Европа	Не се изисква	-	9 май, ежегодно	Формиране на европейска принадлежност	Брой събития	500	500	Директорът, екип учители
Организиране на Коледен и Великденски базар	Не се изисква	-	М. декември, м. април, ежегодно	Формиране на етични ценности	Брой събития	500	500	Директорът, образователният медиатор, ученическият съвет и обществения

Дейност	Бюджет	Източник на финансиране	Срок за изпълнение (месец и година)	Очаквани резултати	Индикатори за изпълнение			Отговорници
					Индикатор	Текуща стойност	Целева стойност	
1	*2*	*3*	*4*	*5*	*6*	*7*	*8*	*9*
								съвет
Включване в благотворителни каузи в подкрепа на лица и организации	Не се изисква	-	Ежегодно	Формиране на етични ценности	Брой събития	1000	Неприло-жимо	Директорът, класните ръководители
Отбелязване на Международния ден на доброто	Не се изисква	-		Формиране на етични ценности	Брой събития	-	Неприло-жимо	Директорът, екип учители
Включване на учениците в училищни екскурзии	Не подлежи на планиране	Средства от бюджета на училището, по НП и проекти и лично финансиране	Ежегодно	Запознаване с географски, исторически и културни забележителности	Процент ученици	-	-	Директорът, класните ръководители, обществения съвет
Приоритетна област 3. Осигуряване на условия за физическа активност и участие в спортни дейности								
Оперативна цел 3.1. Изграждане на съвременна спортна инфраструктура								
Оценка на безопасността на спортните площадки и съоръжения	Не се изисква	-	М. септември, ежегодно	Осигуряване на безопасна среда и условия за спорт	Процент съоръжения	Стойност	Стойност	Директорът, училищна комисия
Ремонт на физкултурния салон	30000	Средства от бюджета на училището, по НП и проекти	Периодично	Осигуряване на условия за спорт и физическа активност на учениците	Брой ремонти	30000	0	Директорът
Обновяване на спортните площадки	50000	От бюджета на училището, по НП и проекти	Срок: 2025 г.	Осигуряване на условия за спорт и	Процент спортни съоръжения	30000	20000	Директорът

Дейност	Бюджет	Източник на финансиране	Срок за изпълнение (месец и година)	Очаквани резултати	Индикатори за изпълнение			Отговорници
					Индикатор	Текуща стойност	Целева стойност	
1	*2*	*3*	*4*	*5*	*6*	*7*	*8*	*9*
				физическа активност на учениците				
Осигуряване на нови спортни уреди и пособия	20000	От бюджета на училището, по НП и ПМС	м. ноември, ежегодно	Обновяване на спортните уреди и пособия	Процент уреди/ пособия	10000	10000	Директорът, учителите по ФВС
Оперативна цел 3.2. Дейности за развитие на физическата активност и спорта								
Провеждане на училищен спортен празник	500	От бюджета на училището	Ежегодно	Повишаване на физическата активност на учениците	Брой инициативи	500	500	Учителите по ФВС
Участие в спортни празници на общинско ниво	500	От бюджета на училището	Ежегодно	Повишаване на физическата активност на учениците	Брой инициативи	500	500	Учителите по ФВС
Включване в училищните кръгове, а при класиране и с следващите етапи на ученическите спортни игри	500	От бюджета на училището	Ежегодно	Повишаване на физическата активност на учениците	Брой участия	500	500	Учителите по ФВС
Провеждане на анкета сред учениците за спортните дейности, в които биха искали да участват	Не се изисква	-	м. септември, ежегодно	Повишаване на физическата активност на учениците	Брой провеждани анкети	0	0	Педагогическият съветник, ученическият съвет
Създаване на спортни клубове за занимания по интереси	1000	От бюджета на училището, по НП и проекти	М. септември, ежегодно	Осигуряване на възможност за активен спорт на включените ученици	Брой сформирани клубове	1000	1000	Учителите по ФВС, обществения съвет

Дейност	Бюджет	Източник на финансиране	Срок за изпълнение (месец и година)	Очаквани резултати	Индикатори за изпълнение			Отговорници
					Индикатор	Текуща стойност	Целева стойност	
1	*2*	*3*	*4*	*5*	*6*	*7*	*8*	*9*
Провеждане на срещи с успешни спортисти	Не се изисква	-	Ежегодно	Промотиране на физическа активност	Брой проведени срещи	500	500	Учителите по ФВС
„Движението – това е здраве“ – отбелязване на световния ден на физическата активност чрез различни инициативи	Не се изисква	-	10 май, ежегодно	Повишаване на физическата активност на учениците	Процент включени ученици	500	500	Учителите по ФВС
Приоритетна област 4. Гражданско, здравно, екологично и интеркултурно образование								
Оперативна цел 4.1. Възпитаване на гражданска активност и толерантност								
Организиране на дебати по актуални за учениците теми	Не се изисква	-	м. октомври, ежегодно	Насърчаване на гражданската активност	Брой проведени дебати	-	-	Учителите по гражданско образование
Провеждане на Ден на ученическото самоуправление	Не се изисква	-	9 май, ежегодно	Насърчаване на гражданската активност	Брой проведени инициативи	-	-	Ученическият съвет
Отбелязване на Международния ден на толерантността	Не се изисква	-	16 ноември, ежегодно	Развитие на емпатия	Брой проведени инициативи	-	-	Ученическият съвет
Оперативна цел 4.2. Безопасно движение по пътищата и защита при пожари, бедствия и извънредни ситуации								
Изграждане на площадка по БДП	2000	От бюджета на училището или по НП	м. септември 2024 г.	Усвояване на правилата за БДП	Брой изградени площадки	2000	2000	Директорът
Отбелязване на Европейския ден без загинали на пътя	Не се изисква	-	21 септември, ежегодно	Изграждане на култура на БДП	Брой инициативи	-	-	Училищната комисия по БДП
Отбелязване на Глобалната седмица на ООН за пътна безопасност	Не се изисква	-	м. май, ежегодно	Изграждане на култура на БДП	Брой инициативи	-	-	Училищната комисия по БДП

Дейност	Бюджет	Източник на финансиране	Срок за изпълнение (месец и година)	Очаквани резултати	Индикатори за изпълнение			Отговорници
					Индикатор	Текуща стойност	Целева стойност	
1	*2*	*3*	*4*	*5*	*6*	*7*	*8*	*9*
Провеждане на учебна евакуация при симулирано бедствие/инцидент	Не се изисква	-	м. октомври и април, ежегодно	Придобиване на практически умения за действия при пожари, бедствия и аварии	Брой евакуации	-	-	Училищната комисия за действие при бедствия
Провеждане на беседи и обучения от органите на районните служби за пожарна безопасност и защита на населението по теми за защита при пожари, бедствия и извънредни ситуации	Не се изисква	-	През учебната година, ежегодно	Повишаване на познанията на учениците за действия при пожари, бедствия и аварии	Брой проведени беседи и обучения	-	-	Класните ръководители, представители на РС ПБЗН
Оперативна цел 4.3. Екологично възпитание и изграждане на здравна култура								
Включване в инициативи за почистване на околната	Не се изисква	-	Ежегодно	Екологично възпитание	Брой събития	-	-	Класните ръководители
Организиране на беседи за разделното събиране и ползата от него	Не се изисква	-	Ежегодно	Екологично възпитание	Брой беседи	-	-	Класните ръководители
Отбелязване на Деня на Земята	Не се изисква	-	22 април, ежегодно	Екологично възпитание, запознаване с принципите на устойчивото развитие	Брой събития	-	-	Класните ръководители
Отбелязване на Международния ден за опазване на околната среда	Не се изисква	-	5 юни, ежегодно	Екологично възпитание,	Брой събития	-	-	Класните ръководители

Дейност	Бюджет	Източник на финансиране	Срок за изпълнение (месец и година)	Очаквани резултати	Индикатори за изпълнение			Отговорници
					Индикатор	Текуща стойност	Целева стойност	
1	*2*	*3*	*4*	*5*	*6*	*7*	*8*	*9*
				запознаване с принципите на устойчивото развитие				
Отбелязване на Световния ден за борба със СПИН	Не се изисква	-	1 декември, ежегодно	Безопасно сексуално поведение на учениците	Брой събития	-	-	Класните ръководители медицинското лице
Отбелязване на Световния ден за борба с тютюнопушенето	Не се изисква	-	31 май, ежегодно	Превенция на зависимостта от цигари и тютюневи изделия	Брой събития	-	-	Класните ръководители медицинското лице
Отбелязване на Световния ден за борба със злоупотребата на наркотици	Не се изисква	-	26 юни, ежегодно	Превенция на зависимостта от наркотици	Брой събития	-	-	Класните ръководители медицинското лице
Провеждане на здравни беседи по различни теми на учениците	Не се изисква	-	През учебната година, ежегодно	Повишаване на здравната култура на учениците	Брой здравни беседи	-	-	Класните ръководители медицинското лице
Провеждане на демонстрации за оказване на първа помощ при различни наранявания	Не се изисква	-	През учебната година, ежегодно	Повишаване на здравната култура на учениците	Брой демонстрации	-	-	Класните ръководители медицинското лице
Провеждане на беседи за здравословното хранене	Не се изисква	-	През учебната година,	Подобряване на хранителните	Брой беседи	-	-	Класните ръководители медицинското

Дейност	Бюджет	Източник на финансиране	Срок за изпълнение (месец и година)	Очаквани резултати	Индикатори за изпълнение			Отговорници
					Индикатор	Текуща стойност	Целева стойност	
1	*2*	*3*	*4*	*5*	*6*	*7*	*8*	*9*
			ежегодно	навици и намаляване на учениците с наднормено тегло и затлъстяване				лице
Приоритетна област 5. Механизъм за съвместна работа на институциите по обхващане, включване и предотвратяване на отпадането от образователната система на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст								
Оперативна цел 5.1. Намаляване на броя на отсъствията по уважителни и неуважителни причини								
Прилагане на модел за задължително предварително информиране на класния ръководите при отсъствие на ученик	Не се изисква	-	През учебната година, ежегодно	Намаляване на отсъствията	Брой отсъствия	-	-	Директорът, класните ръководители
Осъществяване на контрол на медицинските бележки	Не се изисква	-	През целия период	Намаляване на отсъствията по уважителни причини	Брой отсъствия по уважителни причини	-	-	Медицинско лице
Дейности на класните ръководители и образователния медиатор при отсъствие на ученик без предварително информиране на училището	Не се изисква	-	През целия период	Намаляване на отсъствията	Брой отсъствия	-	-	Класните ръководителио бразователния т медиатор
Оперативна цел 5.2. Дейности по Механизма за съвместна работа на институциите по обхващане, включване и предотвратяване на отпадането от образователната система на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст								
Работни срещи на екипа за обхват за района на училището	Не се изисква	-	м. септември,	Извеждане на приоритетите	Брой работни	-	-	Директорът, представители

Дейност	Бюджет	Източник на финансиране	Срок за изпълнение (месец и година)	Очаквани резултати	Индикатори за изпълнение			Отговорници
					Индикатор	Текуща стойност	Целева стойност	
1	*2*	*3*	*4*	*5*	*6*	*7*	*8*	*9*
			ежегодно	и предизвикателствата пред екипа	срещи			на училището в екипа за обход
Извършване на обходи на ученици в риск от отпадане	1000	От бюджета на училището, по НП	През цялата учебна година, ежегодно	Предотвратяване на отпадането на ученици в риск	Брой обходи	1000		Представители на училището в екипа за обход
Мотивиране, консултиране и подпомагане чрез дейности за приобщаване на учениците с проблемна посещаемост	1000	От бюджета на училището	През цялата учебна година, ежегодно	Предотвратяване на отпадането на ученици в риск	Брой осъществени дейности	1000	Не подлежи на планиране	Директорът, образователният медиатор
Подпомагане на ученици от социално слаби семейства	1000	От бюджета на училището	През цялата учебна година, ежегодно	Предотвратяване на отпадането на ученици в риск	Брой подпомогнати ученици	1000	Не подлежи на планиране	Директорът, заместник директорът
Приоритетна област 6. Предоставяне на равни възможности за обучение и/или възпитание								
Оперативна цел 6.1. Съхраняване и развиване на културната идентичност на учениците от етническите малцинства								
Провеждане на кампании, насочени към преодоляване на негативни нагласи, основани на етнически произход и културна идентичност и към недопускане на дискриминация, основана на раса, етнически произход или религиозна принадлежност	Не се изисква	-	През учебната година, ежегодно	Преодоляване на дискриминационно поведение	Брой кампании	-	-	Класните ръководители

Дейност	Бюджет	Източник на финансиране	Срок за изпълнение (месец и година)	Очаквани резултати	Индикатори за изпълнение			Отговорници
					Индикатор	Текуща стойност	Целева стойност	
1	*2*	*3*	*4*	*5*	*6*	*7*	*8*	*9*
Съвместни дейности (празници, екскурзии, екологични инициативи) с родителите, насочени към приемане на различията между хората	Не се изисква	От бюджета на училището	През учебната година, ежегодно	Възпитание на толерантно отношение	Брой осъществени инициативи	-	-	Класните ръководители
Оперативна цел 6.2. Осъществяване на интеркултурно образование								
Осигуряване на допълнително обучение по български език за учениците, за които българският език не е майчин и/или за ученици от етническите малцинства	Не подлежи на планиране	От бюджета на училището	През цялата учебна година, ежегодно	Преодоляване на обучителни затруднения	Процент на учениците със затруднения, за които българският език не е майчин	-	-	Директорът на училището, учителите в начален етап и учителите по БЕЛ
Провеждане на открити уроци, свързани с традициите и обичаите на празниците на различни етнически общности	Не се изисква	-	ежегодно	Формиране на интеркултурни умения и отношение на толерантност	Брой уроци	-	-	Директорът, класните ръководители
Приоритетна област 7. Приобщаване на деца и ученици								
Оперативна цел 7.1. Индивидуализация на осъществяваното образование в съответствие с образователното равнище и потребностите на учениците								
Включване на педагогическите специалисти в обучения, насочени към прилагане на методи за индивидуализация на осъществяваното обучение	1000	От бюджета на училището и по НП	През целия период	Повишаване на уменията за осъществяване на обучение в съответствие с индивидуални	Процент обучени педагогически специалисти	1000	1000	Директорът

Дейност	Бюджет	Източник на финансиране	Срок за изпълнение (месец и година)	Очаквани резултати	Индикатори за изпълнение			Отговорници
					Индикатор	Текуща стойност	Целева стойност	
1	*2*	*3*	*4*	*5*	*6*	*7*	*8*	*9*
				те потребности и възможности				
Осъществяване на вътрешноинституционални квалификации за методи за индивидуализация на обучението	` Не се изисква	-	М. май, 2025 г.	Повишаване на уменията за осъществяване на обучение в съответствие с индивидуалните потребности и възможности	Брой квалификации	-	-	Директорът, заместник директорът
Изграждане на подкрепяща среда и подобряване на достъпността на архитектурна среда	5000	От бюджета на училището, по НП и проекти	м. септември, ежегодно	Създаване на условия за осъществяване на обучение в съответствие с индивидуалните потребности и възможности	Брой съоръжения	5000	Не подлежи на планиране	Директорът
Оперативна цел 7.2. Своевременно установяване на обучителни затруднения и адекватна интервенция на педагогическите специалисти за преодоляването им								
Анализ на входните равнища и установяване на учениците, нуждаещи се от консултации и допълнително обучение	Не се изисква	-	м. октомври, ежегодно	Установяване на учениците, нуждаеща се от обща подкрепа	Брой анализи на училищно равнище	-	-	Заместник директорът, кординатор по чл. 7 от Наредбата за

Дейност	Бюджет	Източник на финансиране	Срок за изпълнение (месец и година)	Очаквани резултати	Индикатори за изпълнение			Отговорници
					Индикатор	Текуща стойност	Целева стойност	
1	*2*	*3*	*4*	*5*	*6*	*7*	*8*	*9*
								приобщаващото образование
Включване на учениците в консултации за преодоляване на обучителни затруднения	Не се изисква	-	През цялата учебна година, ежегодно	Включване на учениците с образователни дефицити в дейности за преодоляване на обучителни затруднения	Процент на включени ученици с образователни затруднения в дейности за обща подкрепа	-	-	Заместник директорът, учителите по учебни предмети
Проследяване на образователните резултати и включване на учениците със слаби срочни/годишни оценки или три последователни оценки слаб (2) в допълнително обучение	Не се изисква	-	През цялата учебна година, ежегодно	Включване на учениците с образователни дефицити в дейности за преодоляване на обучителни затруднения	Процент на включени ученици с образователни затруднения в дейности за обща подкрепа	-	-	Заместник директорът, учителите по учебни предмети
Изготвяне на оценка на индивидуалните потребности за предоставяне на допълнителна подкрепа	Не се изисква	-	През цялата учебна година, ежегодно	Установяване на потребностите на ученици от допълнителна подкрепа	Процент от учениците, за които е постъпило заявление от родител	-	-	Координаторът по чл. 7 от Наредбата за приобщаващото образование
Изготвяне на план и осигуряване на допълнителна подкрепа за	Не се изисква	-	През цялата учебна	Преодоляване на	Процент от учениците,	-	-	Директорът, координаторът

Дейност	Бюджет	Източник на финансиране	Срок за изпълнение (месец и година)	Очаквани резултати	Индикатори за изпълнение			Отговорници
					Индикатор	Текуща стойност	Целева стойност	
1	*2*	*3*	*4*	*5*	*6*	*7*	*8*	*9*
учениците, за които е изготвена оценка от ЕПЛР с предложение за подкрепа			година, ежегодно	установените дефицити на учениците със специални образователни потребности	за които е изготвена положителна оценка за подкрепа за личностно развитие			
Оперативна цел 7.3. Развитие на потенциала за личностно развитие на всеки ученик, както и успешна реализация и социализация								
Стимулиране на личностни изяви на ученици чрез включването им в групи за занимания по интереси	1000	От бюджета на училището, по НП и проекти	м. септември, ежегодно	Развитие на личностните, социалните и творческите умения на учениците	Процент от учениците в училището	1000	1000	Директорът, , ръководителите на клубове по интереси
Участие в събития на общинско, регионално и национално ниво за изява на творчески умения и способностите в областта на науките, технологиите, изкуствата, спорта, глобалното, гражданското, здравното и интеркултурното образование, образованието за устойчиво развитие и лидерство	1000	От бюджета на училището, по НП и проекти	През цялата учебна година, ежегодно	Възможност за изява на учениците	Брой събития	1000	1000	Директорът, учителите по учебни предмети
Осигуряване на ресурсно подпомагане на учениците със специални образователни потребности	Не подлежи на планиране	От бюджета на училището	През цялата учебна година, ежегодно	Подкрепа на учениците със специални образователни потребности	Процент от учениците, за които ЕПЛР е препоръчал ресурсно	1000	1000	Директорът

Дейност	Бюджет	Източник на финансиране	Срок за изпълнение (месец и година)	Очаквани резултати	Индикатори за изпълнение			Отговорници
					Индикатор	Текуща стойност	Целева стойност	
1	*2*	*3*	*4*	*5*	*6*	*7*	*8*	*9*
					подпомагане			
Дейности за кариерно консултиране на учениците с акцент към завършващите степен на образование или етап	500	От бюджета на училището, по НП и проекти	През цялата учебна година, ежегодно	Реализация на учениците в съответствие с интересите и възможностите им	Процент на учениците, завършващи степен или етап	500	500	Директорът, заместник директорът
Оперативна цел 7.4. Приобщаване на ученици с поведенчески отклонения и разстройства								
Провеждане на вътрешноинституционална квалификация за превенция на насилието и за преодоляване на проблемното поведение на учениците	Не се изисква	-	м. май, ежегодно	Повишаване на уменията на учителите за работа с ученици с поведенчески проблеми	Брой проведени квалификации	-	-	Заместник директорът
Осъществяване на дейности за превенция на агресията и мотивация за преодоляване на проблемното поведение	Не се изисква	-	През цялата учебна година, ежегодно	Преодоляване на агресията и проблемното поведение	Брой осъществени дейности	-	-	Заместник директорът
Включване на учениците с проблемно поведение в спортни клубове и клубове по интереси	Не подлежи на планиране	-	През цялата учебна година, ежегодно	Преодоляване на агресията и проблемното поведение	Процент включени ученици с проблемно поведение	-	-	Ръководителите на клубове по интереси
Приоритетна област 8. Противодействие на тормоза и насилието								
Оперативна цел 8.1. Прилагане на Механизма за противодействие на тормоза и насилието в институциите в системата на предучилищното и училищното образование								

Дейност	Бюджет	Източник на финансиране	Срок за изпълнение (месец и година)	Очаквани резултати	Индикатори за изпълнение			Отговорници
					Индикатор	Текуща стойност	Целева стойност	
1	*2*	*3*	*4*	*5*	*6*	*7*	*8*	*9*
Запознаване на педагогическите специалисти и останалите служители с Механизма за противодействие на тормоза и насилието в институциите в системата на предучилищното и училищното образование	Не се изисква	-	м. септември, ежегодно	Запознаване с дейностите за превенция на тормоза и насилието и интервенция при установяване	Процент служители в училището	-	-	Директорът
Актуализиране на училищните политики в съответствие за противодействие на тормоза и насилието	Не се изисква	-	м. септември, ежегодно	Създаване на среда, недопускаща прояви на насилие и тормоз	Брой актуализации	-	-	Директорът на училището
Създаване на Координационен съвет	Не се изисква	-	м. септември, ежегодно	Определяне на служители, осъществяващи превенция на тормоза и насилието и интервенция в случаи на проявяването им	Брой заповеди за определяне на състава	-	-	Директорът на училището
Извършване на „оценка на ситуацията“	Не се изисква	-	м. септември, ежегодно	Създаване на среда, недопускаща прояви на насилие и тормоз	Брой оценки	-	-	Председателят на координационния съвет

Дейност	Бюджет	Източник на финансиране	Срок за изпълнение (месец и година)	Очаквани резултати	Индикатори за изпълнение			Отговорници
					Индикатор	Текуща стойност	Целева стойност	
1	*2*	*3*	*4*	*5*	*6*	*7*	*8*	*9*
Анализ на резултатите от Координационния съвет	Не се изисква	-	м. септември, ежегодно	Създаване на среда, недопускаща прояви на насилие и тормоз	Изготвен анализ	-	-	Председателят на координационния съвет
Актуализиране на едногодишния план от Координационния съвет на базата на резултатите от „оценката на ситуацията", съдържащ дейности за превенция и интервенция • Планиране на конкретни дейности по превенция на ниво клас • Осигуряване на участие на децата в подготовката, организирането и реализирането на дейностите по превенция • Планиране на конкретни дейности за реализиране на партньорство с родители • Актуализиране на процедури за действие при инциденти, работа по случай	Не се изисква	-	м. септември, ежегодно	Създаване на среда, недопускаща прояви на насилие и тормоз	Изготвен план	-	-	Председателят на координационния съвет
Актуализиране на Етичен кодекс на институцията	Не се изисква	-	м. септември, ежегодно	Създаване на среда, недопускаща прояви на	Актуализиран Етичен кодекс при необходимо	-	Не подлежи на планиран	Председателят на координационния съвет

Дейност	Бюджет	Източник на финансиране	Срок за изпълнение (месец и година)	Очаквани резултати	Индикатори за изпълнение			Отговорници
					Индикатор	Текуща стойност	Целева стойност	
1	*2*	*3*	*4*	*5*	*6*	*7*	*8*	*9*
				насилие и тормоз	ст		е	
Актуализиране на правила в Правилника за дейността на училището	Не се изисква	-	м. септември, ежегодно	Създаване на среда, недопускаща прояви на насилие и тормоз	Актуализиран Правилник при необходимост	-	Не подлежи на планиране	Директорът, председателят на координационния съвет
Въвеждане на Дневник за случаи на насилие и тормоз за съответната учебна година	Не се изисква	-	м. септември, ежегодно	Създаване на среда, недопускаща прояви на насилие и тормоз	Изготвен дневник	-	-	Председателят на координационния съвет
Изготвяне на годишен доклад от Координационния съвет и препоръки за създаване на по-сигурна образователна среда до ръководството	Не се изисква	-	м. септември, ежегодно	Създаване на среда, недопускаща прояви на насилие и тормоз	Изготвен годишен доклад	-	-	Председателят на координационния съвет
Споделяне на успешните училищни политики за превенция и намаляване на агресията и тормоза и недопускане на дискриминация	Не се изисква	-	М. май, ежегодно	Популяризиране на дейности за превенция на тормоза и насилието	Брой събития	-	-	Заместник директорът
Оперативна цел 8.2. Приобщаване на ученици с поведенчески отклонения и разстройства								
Провеждане на вътрешноинституционална	Не се изисква	-	м. май, ежегодно	Повишаване на уменията	Брой проведени	-	-	Председателят на

Дейност	Бюджет	Източник на финансиране	Срок за изпълнение (месец и година)	Очаквани резултати	Индикатори за изпълнение			Отговорници
					Индикатор	Текуща стойност	Целева стойност	
1	*2*	*3*	*4*	*5*	*6*	*7*	*8*	*9*
квалификация за превенция на насилието и за преодоляване на проблемното поведение на учениците				на учителите за работа с ученици с поведенчески проблеми	квалификации			координационния съвет
Осъществяване на дейности за превенция на агресията и мотивация за преодоляване на проблемното поведение	Не се изисква	-	През цялата учебна година, ежегодно	Преодоляване на агресията и проблемното поведение	Брой осъществени дейности	Стойност	Стойност	Председателят на координационния съвет
Включване на педагогически специалисти в обучения за управление на конфликти, справяне с агресията, дискриминацията и насилието;	1000	От бюджета на училището, по НП и проекти	м. май, ежегодно	Повишаване на уменията на педагогическите специалисти за управление на конфликти	Брой обучени педагогически специалисти	1000	1000	Директор
Включване на учениците с проблемно поведение в спортни клубове и клубове по интереси	Не подлежи на планиране	От бюджета на училището	През цялата учебна година, ежегодно	Преодоляване на агресията и проблемното поведение	Процент включени ученици с проблемно поведение	-	-	Ръководителите на клубове по интереси
Модернизиране на системи за сигурност и контрол на достъпа в училището	2000	От бюджета на училището, по НП и проекти	м. септември, 2025 г.	Повишаване на сигурността в училището	Модернизирана система за контрол на достъпа	2000	2000	Директор

Дейност	Бюджет	Източник на финансиране	Срок за изпълнение (месец и година)	Очаквани резултати	Индикатори за изпълнение			Отговорници
					Индикатор	Текуща стойност	Целева стойност	
1	*2*	*3*	*4*	*5*	*6*	*7*	*8*	*9*
Приоритетна област 9. Превенция на риск от ранно отпадане от системата на предучилищното и училищното образование								
Оперативна цел 9.1. Целта, която си поставяме, е изграждане на подкрепяща училищна общност, която идентифицира и подпомага ученици, застрашени от отпадане от образователната система								
Своевременно идентифициране на учениците в риск от отпадане по образователни причини	Не се изисква	-	м септември, ежегодно	Подпомагане на учениците с образователни затруднения, които биха довели до отпадането им от образователната система	Брой проучвания	-	-	Класните ръководители, учителите по учебни предмети
Включване на учениците от начален и прогимназиален етап в риск от отпадане по образователни причини в групите за целодневна организация на учебния ден	Не се изисква	-	м. септември, ежегодно	Подобряване на образователните резултати на учениците	Процент на учениците от начален и прогимназиален етап в риск от отпадане по образователни причини	-	-	Директорът, класните ръководители
Провеждане на инициативи, насочени към намаляване на отсъствията по уважителни и неуважителни причини	1000	От бюджета на училището, по НП и проекти	През учебната година, ежегодно	Намаляване на отсъствията по уважителни и неуважителни	Брой инициативи	1000	1000	Образователният медиатор

Дейност	Бюджет	Източник на финансиране	Срок за изпълнение (месец и година)	Очаквани резултати	Индикатори за изпълнение			Отговорници
					Индикатор	Текуща стойност	Целева стойност	
1	*2*	*3*	*4*	*5*	*6*	*7*	*8*	*9*
				причини				
Осъществяване на контрол на отразяване на отсъствията	Не се изисква	-	През учебната година, ежегодно	Намаляване на отсъствията по уважителни и неуважителни причини	Брой осъществени проверки	-	-	Директорът и заместник-директорът по учебната дейност
Проследяване на продължаването на образование след завършен етап или степен на образование	Не се изисква	-	м. юли, ежегодно	Недопускане на отпадането на ученици при завършване на етап или на основната степен на образование	Процент на учениците, завършващи етап или основна степен на образование	-	-	Администраторът на ИСРМ, представители в екипа за обхват, директорът
Включване на родителите на ученици в риск от отпадане в училищни инициативи	Не се изисква	-	През учебната година, ежегодно	Промяна на отношението към училището на родителите	Брой осъществени дейности	-	-	Заместник-директорът по учебната дейност, образователният медиатор
Сътрудничество с обществения съвет, институции, неправителствени организации и фирми партньори в инициативи за превенция на отпадането от образователната система	Не се изисква	-	През учебната година, ежегодно	Недопускане на отпадането на ученици	Брой осъществени инициативи	-	-	Директорът, заместник-директорът по учебната дейност

8. Програмна система за предучилищно образование за периода 2023/2024 – 2027/2028 учебна година

Програмната система е цялостна концепция за развитие на детето и придобиване на компетентности по всяко образователно направление, чрез подходи и форми на педагогическо взаимодействие, които са в съответствие със Закона за предучилищното и училищното образование и Наредба № 5 от 03.06.2016 г. за предучилищното образование.

МИСИЯ

Полагане на основите за учене през целия живот като се осигури физическо, познавателно, езиково, духовно, нравствено, социално, емоционално и творческо развитие на децата.

ВИЗИЯ

Чрез формите на педагогическо взаимодействие и вземайки се в предвид играта да обучава, възпитава и социализира децата от четвърта възрастова група.

ЦЕННОСТ

Развитие на детето чрез споделени отговорности на учители и родители.

ГЛАВНА ЦЕЛ

Придобиване на съвкупност от компетентности - знания, умения и отношения, необходими за успешното преминаване на детето към училищното образование.

Подходи и форми на педагогическо взаимодействие

1. Подходи на педагогическо взаимодействие

Подходите за реализиране на програмната система, по-конкретно: съдържанието на формите на педагогическо взаимодействие; тематичните разпределения по образователните направления; проследяването на индивидуалните резултати на детето от предучилищното образование; заложените идеи за ефективен механизъм на взаимодействие между участниците в предучилищното образование; са следните:

- Личностен и индивидуален подход към всяко дете;
- Ситуационен и интегрален подход;
- Игровия подход;
- Методическия подход;
- Интеркултурно образование;
- Креативност и успеваемост.

2. Форми на педагогическо взаимодействие

- Основната форма на педагогическо взаимодействие е педагогическата ситуация, която протича предимно под формата на игра.

Образователни направления по които ще се провеждат основни форми на педагогически взаимодействия:

1. Български език и литература

2. Математика
3. Околен свят
4. Изобразително изкуство
5. Музика
6. Конструиране и технологии
7. Физическа култура

- Допълнителните форми на педагогическо взаимодействие.

Чрез допълнителните форми на педагогическо взаимодействие се разширяват и усъвършенстват компетентностите на детето по седемте образователни направления.
Допълнителните форми се организират по преценка на учителя в съответствие с интересите и потребностите на децата, извън времето за провеждане на педагогическите ситуации.
Видове допълнителни форми:

- Самостоятелни дейности по избор на детето – в зависимост от условията в групата;
- Дейности, организирани от учителя – различни видове игри, състезания, конкурси, спортни празници, тържества, развлечения, наблюдения на обекти от околната среда.

Разпределение на формите на педагогическо взаимодействие

- Брой на педагогическите ситуации по образователни направления в четвърта възрастова група в учебно време

ОБРАЗОВАТЕЛНО НАПРАВЛЕНИЕ	четвърта възрастова група (6–7 г.) Времетраене на ПС: 30 минути		
	Минимален брой ПС	Допълнителен брой ПС (+ 2 до 5)	
1. Български език и литература	3		+ 1
2. Математика	3		
3. Околен свят	2		+ 1
4. Изобразително изкуство	2		
5. Музика	2		
6. Конструиране и технологии	2		
7. Физическа култура	3		
Полудневна организация	**17**		**19**

Дневен режим при полудневна организация на четвърта възрастова група в учебно време

ДНИ ОТ СЕДМИЦАТА – ПОНЕДЕЛНИК, ВТОРНИК, СРЯДА, ЧЕТВЪРТЪК

Часови интервал	Основни и допълнителни форми на педагогическо взаимодействие
8.00 – 8.30	Прием на децата; дейности по избор на децата; дейности, организирани от учителя
8.30 – 9.00	Педагогическа ситуация
9.00 – 9.15	Дейности по избор на децата; дейности организирани от учителя
9.15 – 9. 45	Педагогическа ситуация
9.45 – 10.15	Междинна подкрепителна закуска (игри)
10.15 – 10.45	Педагогическа ситуация
10.45 – 11.00	Закуска от плодове или зеленчуци. Дейности по избор на децата; дейности организирани от учителя
11.00 – 11.30	Педагогическа ситуация
11.30 – 14.00	Дейности по избор на децата; дейности организирани от учителя; изпращане на децата

ДНИ ОТ СЕДМИЦАТА – ПЕТЪК

Часови интервал	Основни и допълнителни форми на педагогическо взаимодействие
8.00 – 8.30	Прием на децата; дейности по избор на децата; дейности, организирани от учителя
8.30 – 9.00	Педагогическа ситуация
9.00 – 9.15	Дейности по избор на децата; дейности организирани от учителя
9.15 – 9. 45	Педагогическа ситуация
9.45 – 10.15	Междинна подкрепителна закуска (игри)
10.15 – 10.45	Педагогическа ситуация
10.45 – 14.00	Дейности по избор на децата; дейности организирани от учителя; изпращане на децата

СЕДМИЧНО РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА ОСНОВНИТЕ И ДОПЪЛНИТЕЛНИТЕ ФОРМИ ЗА ПЕДАГОГИЧЕСКО ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ

в четвърта възрастова група
при полудневна организация
в учебно време

ФОРМИ	ПОНЕДЕЛНИК	ВТОРНИК	СРЯДА	ЧЕТВЪРТЪК	ПЕТЪК
8.00 – 8.30 ДФ	Прием на децата (сутрешно раздвижване, разговори , игри, ритуали, поздрав и др.)				
8.30 – 9.00 ПС	**Околен свят**	**Математика**	**БЕЛ**	**БЕЛ**	**Конструиране и технологии**
9.00 – 9.15 ДФ	Дейности по избор на децата; дейности организирани от учителя (игри, дейност по избор, индивидуална работа и др.)				
9.15 – 9. 45 ПС	**Физическа култура**	**Изобразителн о изкуство**	**Околен свят**	**Музика**	**Физическа култура**
9.45 – 10.15 ДФ	Междинна подкрепителна закуска (игри)				
10.15 – 10.45 ПС	**БЕЛ**	**Конструиране и технологии**	**Музика**	**Околен свят**	**Математика**
10.45 – 11.00 ДФ	Закуска от плодове или зеленчуци. Дейности по избор на децата; дейности организирани от учителя (игри, разходки, наблюдения на открито, дейности по ателиета, експерименти и др.)				
11.00 – 11.30 ПС	**Изобразително изкуство**	**БЕЛ**	**Математика**	**Физическа култура**	**ДФ**
11.30 – 14.00 ДФ	Дейности по избор на децата; дейности организирани от учителя (творчески игри, игри с правила, дейност по ателиета, разходки, проектни дейности и др.)				

Тематично разпределение за четвърта възрастова група по образователни направления

1. Български език и литература

Образователно ядро	Очаквани резултати
Свързана реч	Назовава точния си адрес Притежава необходимия речник за описване на места и посоки, описва и представя лесен път или „маршрут" до вкъщи.
	Разбира основния сюжет в различни познати текстове.
	Съставя устно кратък описателен текст.
	Разказва кратка случка с помощта на учителя по зададени опорни въпроси.
Речник	Разбира и използва думи с абстрактно значение.
	Употребява думи и изрази, използвани в групата и в медиите.
Граматически правилна реч	Разказва кратки истории, като използва подходящ „времеви речник".
	Конструира сложни изречения по нагледна и словесна основа.
	Различава изречение от текст.
Звукова култура	Поставя правилно по практически път ударение на използваните думи.
	Определя звука в началото и в края на думата.
	Разпознава и назовава графични знаци на някои печатни букви, свързани с наименованията на познати лица и предмети.
	Демонстрира начални графични умения.
Възприемане на литературно произведение	Възприема познати произведения от художествената литература чрез пресъздаването им в театъра или в киното.
	Илюстрира съдържанието и героите от литературни произведения.
	Определя по илюстрации последователността в сюжета на литературно произведение.
	Съотнася постъпките на герои от литературно произведение към собствения си опит.

Пресъздаване на литературно произведение	Участва в драматизиране на приказки и разкази.
	Преразказва приказка или разказ, като импровизира реплики и използва подходящи невербални средства за комуникация.

2. Математика

Образователно ядро	Очаквани резултати
Количествени отношения	Брои до десет в прав и обратен ред, отброява предмети до десет.
	Определя реда на обект в редица от десет предмета.
	Определя броя на обекти до 10 и ги свързва със съответната цифра на числото.
	Сравнява броя на обектите (до 10) в две множества.
	Подрежда редицата на числата до 10.
	Възприема събирането като практическо добавяне, а изваждането като отнемане на част от група.
Измерване	Сравнява обекти по техни признаци: дължина, височина и ширина.
	Подрежда три предмета във възходящ и низходящ ред по височина, дължина или ширина. Намира мястото на пропуснат обект в сериационна редица.
	Избира мярка (предметна) за измерване на височина, дължина и ширина. Сравнява тежестта на предмети по време на игри, като използва лек/тежък.
Пространствени отношения	Определя пространствените отношения (вътре, вън, между, затворено, отворено).
	Определя взаимното разположение на обекти (над, под, пред, зад, до, върху, на и др.)
	Описва пространственото разположение на два предмета един спрямо друг, като използва отляво, отдясно.
	Използва пространствени термини за посоки, местоположения, разстояния и пространствени отношения (надясно/наляво; нагоре/надолу; отпред/отзад; близо/далеко; по-рано/по-късно; редом, по средата, на върха, горе вляво; долу вдясно; отпред вляво и др.)
	Представя графично пространствени отношения.
Времеви отношения	Познава, назовава и подрежда дните на седмицата в тяхната последователност.
	Познава, назовава и подрежда месеците на годината, отнасящи се към всеки сезон.
	Познава предназначението на часовника като уред за измерване на времето.

Равнинни фигури	Свързва по форма обекти от околната среда и познати геометрични фигури.
	Моделира по образец познати геометрични фигури.
	Графично възпроизвежда геометрични фигури.

3. Околен свят

Образователно ядро	Очаквани резултати
Самоутвърждаване и общуване с околните	Партнира на учителя и си сътрудничи с връстници.
	Взаимодейства с възрастни и връстници, като отчита настроението им и свързва това настроение с причини, които го пораждат.
	Има конкретна представа за „социалната роля" ученик.
	Разбира разликата между ролеви и реални взаимоотношения.
	Проявява толерантност към деца и възрастни с различия.
	Демонстрира все по-голяма независимост и увереност.
	Изразява собствените си мисли ясно и конкретно, взема предвид идеите на другите.
	Избягва конфликтите и при необходимост ги разрешава.
Социална и здравословна среда	Има представи за училището - класна стая, обзавеждане, учебни пособия, нужни на ученика.
	Изразява своето право на избор и инициатива сред другите.
	Избира игрови действия съобразно особеностите на играчките, предметите за игра и игровата ситуация.
	Разбира и демонстрира необходимото различно поведение и спазване на правила, когато е на улицата, в заведението за хранене, на мястото за отдих, на мястото за развлечение.
	Сравнява състояние на здраве и на болест.
	Разпознава професии от различни области и тяхното значение за живота на хората - строителство, сигурност, обществен транспорт и др.
Културни и национални ценности	Назовава лични, официални и национални празници, местни обичаи и традиции.
	Разпознава националния химн и реагира, като изразява национална гордост и отдава почит.

	Свързва конкретни празници и честванията със съответните личности и събития (3 март, 24 май, 18/19 февруари, 2 юни)
Образователно ядро	Очаквани резултати
Светът на природата и неговото опазване	Има представа за промените в поведението на някои животни в различните сезони.
	Свързва животните и техните природни семейства - ято, стадо, рояк и др.
	Обяснява природозащитната дейност на човека и грижите за чиста природна среда.
	Разбира потребностите на растенията през различните сезони.
	Назовава поне едно условие за живот и развитие на растенията.
	Показва в природен календар метеорологичното време и сравнява промени в сезона/местността.
	Описва природозащитни инициативи на деца и възрастни по опазване на природата.

4. Изобразително изкуство

Образователно ядро	Очаквани резултати
Художествено възприемане	Изгражда представи за творби на изящните и приложно-декоративните изкуства.
	Изпълнява изобразителни задачи по впечатления от творби на изобразителното изкуство.
Изобразителни материали и техники	Възпроизвежда фигура, знак, прави и криви линии, елементи от знаци.
	Използва многослойно апликиране при изпълнение на изобразителни задачи.
	Използва безопасно различни видове материали и пособия за изобразяване.
	Използва материали и техники за конструиране и моделиране.
Изобразително творчество	Избира конкретна тема и я изобразява при рисуване, апликиране и моделиране.
	Пресъздава обекти и явления от действителността чрез рисуване и оцветяване.
	Пресъздава впечатления и преживявания с различни изразни средства.
	Планира последователността на действията и използването на различни материали и техники при изпълнение на изобразителни задачи самостоятелно или в група.

5. Музика

Образователно ядро	Очаквани резултати
Възприемане	Разпознава три познати (слушани) музикални произведения.
	Разпознава визуално музикалните инструменти китара и тамбура.
	Разпознава марш, валс, хоро и ръченица.
	Влиза в ролята на певец, музикант и слушател.
Възпроизвеждане	Пее до пет научени песни.
	Импровизира елементарен съпровод с детски музикални инструменти по собствен замисъл или със задача от учителя.
Музика и игра	Спазва хореографията при изпълнение на танц.
	Импровизира танцови стъпки и движения на различна по характер и националност музика.
Елементи на музикалната изразност	Разпознава детски и мъжки гласове.
	Реагира на динамични промени (силно-тихо) в музика.

6. Конструиране и технологии

Образователно ядро	Очаквани резултати
Музика и игра	Спазва хореографията при изпълнение на танц
	Импровизира танцови стъпки и движения на различна по характер и националност музика
Елементи на музикалната изразност	Разпознава детски и мъжки гласове
	Реагира на динамични промени (силно-тихо) в музика
	Сътрудничи с другите при работа по общ замисъл
Техника	Посочва важни за децата пътни знаци на кръстовище и обяснява нормите за безопасно придвижване по пътна маркировка
	Има представа за предназначението на някои домашни електроуреди и правилата за безопасност
	Познава отделни възможности на устройства за комуникация и информация

7. Физическа култура

Образователно ядро	Очаквани резултати
Естествено приложна двигателна дейност	Строява се и се престроява в колона, редица, кръг и обратно със смяна на посоката и темпа. Придвижва се чрез маршируване и спазва точно устни указания.
	Придвижва се чрез ходене равновесно по тясна повърхност (пейка) с изпълнение на равновесни стоежи, обръщане, пресечни стъпки, отскок до полуклек.
	Изпълнява комбинации от различни видове бягане с други естествено-приложни движения. Изпълнява насрещно бягане с разминаване в редици. Бяга за постижение.
	Изпълнява подскоци с един крак и с придвижване напред. Скача с въженце с придвижване напред, на дължина и на височина със засилване, в дълбочина (върху постелка) от височина 40 см.
	Хвърля малка гумена топка с една ръка отгоре в далечина, плътна топка (1 кг) с две ръце над глава, гумена топка с две ръце от гърди и отгоре в повдигната хоризонтална цел.
	Катери се с кръстосана координация по диагонал на гимнастическа стена (катерушка) и изпълнява вис -обръщане в тилен лег и повдигане на краката.
	Придвижва се чрез лазене от от свита стояща опора странично и в кръг. Провира се чрез изтегляне от лицев и тилен лег.
Спортно-подготвителна двигателна дейност	Участва в игри и състезания с поставени задачи от спортове (лека атлетика, бягане, скачане и хвърляне, баскетбол, футбол или хандбал, тенис на корт, плуване), насочени към формиране на двигателен опит.
	Проявява стремеж към постижения и себедоказване, кооперране и взаимодействие в различни по вид игри.
	Посочва примери за вида спорт в зависимост от използвания уред (топка, ракета и др.), от броя на играчите (отборни и индивидуални), от условията, при които се провеждат.
Физическа дееспособност	Използва естествено-приложните движения за комплексно развиване на двигателните качества с приоритет развитието на двигателните качества бързина, сила и издръжливост. Изпълнява закалителни процедури.
	Изпълнява физически упражнения за развитие на двигателни качества.

Игрова двигателна дейност	Владее набор от подвижни игри: с организиращ характер; с общо въздействие и с насочено въздействие (за разгряване, дихателни, успокоителни); музикално-двигателни; спортно-подготвителни; щафетни; за усъвършенстване техниката на естествените движения; за комплексно развитие на дви гателните способности; народни подвижни игри и други.
	Инициира замисъл и сюжети на спортна тематика в игровата двигателна дейност, сравнява се и се самооценява в игрово-двигателен и поведенчески план.
	Познава и спазва духа на „честната игра".

Механизъм на взаимодействие между участниците в предучилищното образование

- **Работа с родителите.**

Връзката със семейството е основен и решаващ фактор при осъществяване на общата цел – формиране на детската личност. Стремежът ни е отношенията да са динамични и двустранни.

Търсят се разнообразни форми за осъществяване на тези връзки:

- Родителски срещи за запознаване с предстоящите цели в работата на четвърта възрастова група в ОУ „Васил Априлов“ и проучване на родителското желание за провеждане на допълнителна дейност;
- Открити моменти с различни видове дейности от дневния режим пред родителите;
- Празници - по групи и общи;
- Лични разговори с родители по проблеми, касаещи отделни деца или училището.

Всеки родител може да бъде спечелен в посока на сътрудничество и взаимност в отглеждането, възпитанието и осигуряване на по-добри условия за развитие на неговото дете. Такава е и нашата цел, за постигаме все по-добри резултати при работата с децата.

- С НАЧАЛНОТО УЧИЛИЩЕ
  - Проследяване развитието на децата, излезли от четвърта възрастова група;
  - Родителски срещи с начални учители за информиране родителите на бъдещите първокласници;

- С МЕДИЦИНСКИ ОРГАНИЗАЦИИ
  - Взаимодействие при карантини, епидемии и други масови здравни проблеми;
  - Детски празници със здравна насоченост;

- Съвместна работа с РИОКОЗ за предоставяне на материали за възпитаване на здравна култура у деца и родители.

- С КУЛТУРНИ ИНСТИТУЦИИ
  - Съвместна работа с читалище „Родина" с. Голеш – ползване на материалната база, съвместни районни изяви.

- СЪС СПОНСОРИ, ФОНДАЦИИ, АСОЦИАЦИИ, СДРУЖЕНИЯ
  - Частни фирми на родители;
  - Големи фирми, в които работят родители;
  - Фирми, агенции и фондации, чиято дейност е насочена към деца от социално затруднени семейства, деца-таланти, опазване на природата и т.н.

ОУ "ВАСИЛ АПРИЛОВ" с.ГОЛЕШ Силистренска обл.

Директор:
Елена Янкова